YÜRÜYÜŞ
BAĞIMSIZLIK DEMOKRASİ SOSYALİZM İÇİN
HAFTALIK SİYASİ HABER VE YORUM DERGİSİ SAYI: 239 5 KASIM 1979 7.5 LIRA

Ekim devrimi ve günümüz

7 Kasım – Büyük Ekim Devrimi 62 Yaşında

Tek imtiyazlı sınıf ÇOCUKLAR

Sovyetler Birliği'nde Lenin'in "İyi olan her şey çocuklara" ilkesi gerçekleşmiş bulunuyor. Bunu iyice anlamak isteyenin, Karadeniz kıyısındaki Artek Pioner kampını ziyaret etmesi yeterlidir.

Artek, yaşı bakımından devletten biraz gençtir. Ve elbette bütün devlet gibi Artek de doğduğu günden bu yana tanınmayacak kadar değişti.

1925 yılında arabaya koşulan öküzler ilk pionerleri Karadeniz kıyısına ulaştır mıştı. Çocuklar yelken bezinden yapılmış çadırlarda yerleşmişti. Çadırların içinde tahta masa, iskemle ve gaz lambaları vardı. Savaştan, açlıktan, salgın hastalıklardan perişan bir hale gelen ve kendine yeni gelmeye başlayan Sovyetler ülkesi bundan fazlasını yapamıyordu o zaman. Fakat geleceğe güvenen devlet çocuklara en iyi şeyleri verdi: Ülkenin en iyi bölgesinde, en güzel yeri ayırdı.

Bugünkü Artek kampını kuran mimarlara, ülkemizde sanatçılara verilen en iyi ödül olan Lenin Ödülü verildi. Oradaki alelade yataklı evler birer saray ve köşke benziyor. Orada gerçek bir saray da var: Bu, bilim, kültür, teknik ve sanat sarayıdır. Artek kampının stadyumu, olimpiyada katılan sporcuları kabul edebilecek nitelikte. Ülkenin her tarafında yapılan spor oyunlarının finali burada düzenleniyor. Besteci, yazar ve ressamlar, çocuklara kendileri için yaptıkları yeni yapıtları anlatmak üzere Artek kampına gelirler.

Her yıl Artek kampında 27 bin çocuk dinleniyor. Ayrıca, ülkenin her tarafında açılan 53 bin pioner kampında 11 milyondan fazla çocuk dinlenmektedir.

Bütün bu kamplar, tatil zamanında çocukların dinlenip sağlıklarını iyileştirmeleri, yararlı işleri öğrenmeleri, bilgi ve becerilerini zenginleştirmeleri, ülkenin değişik köşelerinden yaşıtlarının yaptıkları işleri öğrenmeleri için kuruluyor.

Sovyetler Birliği'nde devlet çocukları eğitmek için büyük para ve insan kaynakları harcar. Tabii çocuklardan da bunların karşılığını bekler. Bu yılın yazında Artek kampında SBKP Merkez Komitesi Genel Sekreteri, Yüksek Şura Prezidyumu Başkanı L. İ. Brejnev, pionerlere, büyüklere olduğu gibi bu konudan ciddi olarak sözetmişti.

Brejnev çocuklara şunları söylemişti: "Büyükler her birinizin mutlu olmasını, birer gerçek insan olmasını ister. Gerçek insan olmak ne demektir?

"Özgürlük ve adalet ideallerine sadakatla hizmet etmek demektir. Vatanı, halkını sevmek, çalışanlara saygı göstermek ve toplum yararına iyice çalışmak demektir. Şiddeti, istismarı ve insanın tahkir edilmesini hoş görmemek demektir.

"Çok yönlü ve çetin hayatın bütün alanlarında aktif olmak, işe içten inanarak, yaratıcı şekilde yanaşmak, insanlara mümkün olduğu kadar fazla yarar sağlamak demektir.

"Dürüst ve âdil olmak, dostlukta sadık olmak demektir. İnsana saygı göstermek, konuştuğu dili, derisinin rengi değişik olan insanlarla kendini eşit görmek demektir.

"Yalnız çevredeki dünyanın harikalarına sevinmek değil, hayatın daha iyi olması, barışın daha sağlam ve insanların daha mutlu olması için daha pek çok şeyler yapmak gerektiğini anlamak demektir. Önceki kuşağın kurtulamadığı zorlukları yiğitçe yenebilmek demektir.

"Bütün bu nitelikleri kendinize daha şimdiden aşılamanız gerekir. Her şey çocukluk çağından başlar!"

Lenin yeğeni Viktor ile (1922)

Karanlıktan aydınlığa doğru

1856: Rusya'da halk öğrenimine ayrılan ödenekler, genel bütçenin yalnızca yüzde 0.6'sıdır.

1883: "Uzun kış akşamları etrafı aydınlatan lambası olan ve öğrencileri karanlıkta oturmak ya da odunları yanıp bitmek üzere olan fırın başında okumak zorunda kalmayan okul mutludur."

S. Raçinskiy, "Köy okullarına ilişkin yazılar".

1896: "Rusya halk ekonomisinin gelişmesini frenleyen nedenler tabii az değildir. Fakat bunların arasında vatanımımızı bir bakışta bile kültürlü olan ülkelerden bir hayli ayırt eden genel cehaleti, göze çarpan bir yere koymamız gerekir."

"Halk öğreniminin ekonomice değerlendirilmesi", Ekonomiçeskaya Otsenka narodnogo obrazovaniya adlı dergi.

1897: Nüfus sayımı zamanında kaydedilen 126 milyon erkek ve kadından yalnız yüzde 21.1'inin okuma-yazma bildiği anlaşıldı."Avrupa'da Rusya'dan başka, halk yığınları, öğrenim, aydınlık ve bilgi bakımından bukadar soyulmuş olan hiç bir kaba ülke kalmadı."

V.İ. Lenin, 'Halk Eğitimi Bakanlığı'nın politikasıyla ilgili sorun".

1903: Komünist Partisi'nin Programı'nda yazdığı en önemli siyasi ödevler arasında şu ödev de var: "Her iki cinsten 16 yaşına kadar bütün çocuklar için parasız, zorunlu, genel ve-profesyonel öğrenim sistemi uygulanmalı; yoksul çocuklara yemek, giyecek ve ders araçları devletçe sağlanmalıdır. Halka ana dilinde okuma hakkı sağlanmalıdır."

1930: "Rusya'da öğrenimi ülkenin her tarafına yaymaya çalışanların enerjisi insanı şaşırtacak ve hayran edecek ölçüdedir.

"..Burada, işçi ve köylüler arasında öğrenimin yıldırım hızıyla yayıldığını bana söyledikleri zaman, bu öğrenim düzeyinin yüksek olmadığını, azıcık okumasını, yazmasını ve saymasını öğreneceklerini sanıyordum. Fakat burada öğrenimin insanı eğitebilen düzeyde olduğunu görüyorum."

Rabindranat Tagor, "Rusya üstüne mektuplar".

1979: SSCB'de okul çağına varan bütün çocuklar okuyor: Sayıları 40 milyon kadar. Sovyet Anayasası bütün aşamalarda parasız öğrenim görme hakkını sağlıyor. Ülkede 137 bin gündüz, genel ortaokulu var. Bu okullarda 12 milyon 500 binden fazla öğretmen çalışıyor.

BÜYÜK EKİM DEVRİMİ

ZEKİ KILIÇ

Günümüzde sosyalizme düşman güçlerden hiçbiri, tarihsel gelişim sürecinin açmış olduğu yoldan yürüyen Büyük Ekim Devrimi'nin önemini, bunun yarattığı değişimi ve insanlık yaşamını güvence altına alan gücünü yadsıyamaz. Sosyal gelişme sürecinde yaşam, Büyük Ekim Devrimi'nin gücünü, yarattığı sonuçları ve önemini gözardı etmeye; hele bunu karalamaya çalışanları fiilen mahkum etmiştir. Denebilir ki, 1917 Büyük Ekim Devrimi'ni küçültmek amacı artık ikinci plana düşmüştür. Bunun yerini, bilimsel sosyalizmin ilkelerinin somutlanışının bir ifadesi olan bu eşsiz olayın temelinde, bu ilkeleri hayata geçirmekteki titizliğin, tutarlılığın ve kararlılığın olduğu gerçeğini gölgelemeye, bunları tahrif etmeye yönelik kasıtlı yaklaşımlar ve propagandalar almıştır.

1917 Büyük Ekim Devrimi, işçi sınıfının öncü partisinin başta işçi sınıfı olmak üzere müttefiki tüm emekçi sınıfların, toplumun ilerici ve demokratik tüm kesimlerinin en büyük çoğunluğunu devrime kazanmasının somut tarihsel örneğidir. Lenin'in Partisi'nin özellikle devrim sırasında devrimci güçlerin birliğini sağlama yolunda verdiği mücadele, bugün tüm dünya işçi sınıfı partilerinin gerçekleşmesine önderlik etmeye çalıştığı, evrensel önemi ve anlamı olan, bilimsel sosyalizmin teorik hazinesi durumuna gelmiştir. Büyük Ekim Devrimi'ne yönelen saldırılar, devrimin bu en temel özelliğini yok sayan noktada yoğunlaşmaktadır.

Sosyalizmin tüm düşmanlarının saldırılarını , Büyük Ekim Devrimi sürecinde bu temel gerçeği yok sayma gayretlerinde yoğunlaştırmasının iki amacı vardır:

Bunlardan birincisi, proletarya devriminin genel yolu bütün dünyada aynıdır" ilkesi ile, her ülkenin somut durumunun dikkate alınması zorunluluğunu karşı karşıya getirme, birinin diğerini reddettiğini gösterme çabasıdır. Bunun için, bir yandan devrimi "bir avuç darbecinin' eseri olarak gösterme ye çalışırlarken; diğer yandan da bu "darbenin" gerçekleşebilme koşullarının ancak o günkü Rusya İmparatorluğu'nun içinde bulunduğu "acaip" tarihsel durumuyla mümkün olabileceğini öne sürmektedirler. Böylece, Büyük Ekim Devrimi'ni, bir darbe; ama aynı zamanda tarihsel olarak raslantısal da olan bir hareketmişcesine göstermektedirler. Oysa, 1917 Devrimi ne "bir avuç darbecinin" eseri olarak ele alınabilir; ne de iddia edildiği gibi, o dönemdeki çarlık Rusya'sı "kendine özgü", "acaip", diğer ülkelerden temelden farklılıklar gösteren sosyo-ekonomik koşullara sahiptir.

Büyük Ekim Devrimi, herşeyden önce insanlık tarihinin o güne kadarki bütün devrimler boyunca görmediği ölçüde geniş halk güçlerinin tek bir cephede bütünleşerek katıldığı bir devrimdir. Lenin'in Partisi, devrim boyunca emekçileri temsil eden tüm parti ve örgütlerle, devrim mücadelesi sırasında olduğu gibi, yeni bir toplumun kuruluşu sırasında da işbirliği yapmanın tüm olanaklarını zorlamıştır. Çarlığa ve emperyalizme karşı tek bir cephenin oluşmasının koşullarını sonuna kadar yaratmaya çalışmıştır. Bolşevik Partisi'nin halk güçlerinin çok büyük bir bölümünü devrime katmasının temel nedeni, partinin "her zaman hareketin bütününün çıkarlarını temsil ettiğini" kanıtlamış olmasıdır. Burada sözkonusu edilen hareket, yalnızca işçi sınıfının tüm kesimleri değil, devrime katılmaya hazır olan diğer sınıfları, tabakaları da biraraya getiren bir harekettir.

Bu öznel koşullar yanında, tek cepheyi oluşturmanın da nesnel koşulları vardır. Önce abartılarak, "acaip" olarak iddia edilen o günkü Çarlık Rusya'sı, ekonomik açıdan geri de olsa, aslında emperyalizm aşamasına ulaşmıştı. Toplumsal, politik ve ekonomik yapısında tekelci devlet kapitalizminin çizgileri belirgin olarak ortaya çıkmıştı. Kısacası, toplumsal güçler kutuplaşmıştı. Sonra, halkın genel demokratik talepleri ile, sosyalizmi kurma yolunda işçi sınıfının talebi üst üste çakışmıştı. Hemen belirtelim ki, bu çakışma ve aynı devrimci akım içinde birleşme, yani barış, demokrasi, sosyalizm mücadelesinin bir bütünlük oluşturması olgusu, artık "emperyalizm çağının bir yasası" durumuna gelmiştir. Bu öznel ve nesnel durumun değerlendirilmesi sonucundadır ki, Büyük Ekim Devrimi, aynı zamanda halkın kendi eliyle başarıya ulaştırdığı halk devrimidir de.

Özellikle içinde yaşanılan dönemde, tüm dünya ülkeleri işçi sınıfı partileri açısından anti-emperyalist ve anti-tekelci güçlerin iş ve eylem birliğinin ve tek cephesinin oluşturulmasının yaşamsal önemde olduğu dikkate alınırsa, bu tahrifatların hedefi ve işlevi daha da açığa çıkmaktadır. En genel saldırı hedefleri, artık düşmanlarının bile içleri kan ağlayarak önünde saygıyla eğildikleri Büyük Ekim Devrimi'nin ve onun yaratılmasına önderlik eden Lenin'in Partisi'nin, parti olarak özelliklerinin ve devrimci karakterinin; diğer kapitalist ülkelerin komünist ve işçi partilerinde, kaybolduğunu ' ispat" etme girişimidir.

Başta Sovyetler Birliği olmak üzere dünya sosyalist sisteminin gelişmesi, güçlenmesi karşısında, en geri bilinç düzeyinde olan kitleler bile kapitalizmden umut kesmeye, ondan kuşku duymaya başlamışlardır. Kitlelerin içerisine girdiği bu süreci yavaşlatmak, durdurmak, artık yalnızca ve hangi yollardan olursa olsun, onların kurtuluşuna önderlik edecek olan partilerini kötülemekle mümkün olabilmektedir. Sosyalizmin başarılarının karşısına, ne "alman mucizesi", ne de "refah devleti" masalları çıkartılamamaktadır. Bu durum, kitlelerin demokratik hakları için verdikleri mücadeleleriyle, sosyalizm için verilen mücadeleleri daha çok birbirine yakınlaştırmakta, içiçe geçmelerinin koşullarını yaratmaktadır. Dolayısıyla, sosyalizmin gerçekleşmesine önderlik edecek işçi sınıfı partisi demokratik güçlerin birliğini sağlamak yolunda düne göre daha uygun nesnel koşullara sahiptir. Bu koşulların değerlendirilerek, demokratik güçlerin tek cephesinin kurulmasının önüne geçmek, emperyalizm ve burjuvazi açısından yaşamsal öneme sahiptir.

Bu nedenle emperyalizm ve işbirlikçisi tekelci büyük burjuvazinin, Büyük Ekim Devrimi ve onun yaratıcısı Lenin'in Partisi üzerinde kimi zaman "sureti haktan" görünerek ve bu yolda milyarlar dökerek oluşturmaya çalıştığı ideolojik bulanıklığın temelinde, devrimin kitlesel özelliğini reddetmek yatmaktadır. Başka bir deyişle devrimin gelişmesinin genel doğrultusunun halkın çıkarlarının dile getirilmesinden ibaret olmadığının; aynı zamanda bu çıkarlar temelinde devrimde yer alanların birliğini gerçekleştirmek ve onları eyleme yöneltmek olduğunu inkar etmektedirler. Bolşevikler, en geniş halk güçlerini devrimci bir blok içinde biraraya getirmenin devrimi gerçekleştirmek için temel bir koşul olduğunu yalnızca saptamakla yetinmemişler, aynı zamanda bu koşulun gereklerini yerine getirmenin sürekli ve sistemli uygulayıcısı olmuşlardır.

Büyük Ekim Devrimi'nin sözü edilen noktada saldırıya hedef olmasının ikinci nedeni de, bu tahrifatlar yolu ile sağ ve sol oportünist çizgilerin iddialarına kanıt oluşturma çabasıdır. Sağ oportünistler, bu iddiayı, işçi sınıfı hareketinin diğer demokratik, ilerici güçlerle ortak eylemi, iş ve güçbirliğini reddettikleri görüşlerine kanıt olarak kullanmaktadırlar. Sol sapma içerisinde olanlar ise, "bir avuç darbeci" masalından yola çıkarak kendi maceracı eğilimlerine haklılık kazandırmaya çalışmaktadırlar. Sapmalarla mücadelenin bir anlamda sınıf mücadelesinin en keskin, en rafine biçimi olduğu gözönüne alınırsa, devrimin tahrif edilen bu özelliklerini netleştirmek büyük önem kazanmaktadır.

1917 Ekim Devriminin yaratıcısı Lenin'in Partisi'nin bu hedefler için sürdürdüğü mücadeledeki tutumu hakkında, K. Zarodov'un 1973 Ekim'inde yayınlanan bir makalesinde ısrarla vurguladığı şu sonuç, gerçekten de çok önemlidir: Bolşevik Partisi, gerek diğer partilerle, gerekse mü birliği ve birlik noktalarını ararken ve bunun sonuna kadar ısrarlı takipçisi olurken; diğer yandan "her ne pahasına" birliğin kesinlikle karşısında olmuştur. Tek taraflı tavizlere, ideolojilerini anlaşmaların konusu yapmaya, ideolojik ve politik mücadelelerini yavaşlatmaya veya durdurmaya kesinlikle karşı çıkmışlardır.

Kitlelerin evriminin önüne geçmeyen, ama kitlelerin mücadelesi içinde ortaya çıkmaya yüztutan hareketleri görüp saptayan ve o hareketleri yönlendiren Lenin'in Partisi'nin sonuçları, bugün tüm işçi sınıfı partilerinin, tüm dünya insanlığının geleceğinin kazanımlarıdır.

Bütün dünya işçi sınıfı partileri, Büyük Ekim Devrimi'nin sonsuza dek yaktığı ışığın aydınlattığı yolda yollarına devam ediyor. Zaman zaman yaratılmak istenen gölgeler, dün olduğu gibi bugün de bu aydınlık yolu ve geleceği karartmaya yetmiyor, yetmeyecektir de.

Çözümsüz düzenin kurumları

14 Ekim seçimlerinden sonra ortaya çıkan hükümet sorununun gerici iktidar oluşumlarıyla çözümleneceği şimdiden kesin olarak görünüyor. Onbeş günlük bir bekleyiş sonrasında, kurulacak olan hükümetin AP azınlık hükümeti olacağı artık aydınlanmış durumda. Daha doğrusu, Demirel ve çevresi bir azınlık hükümeti kurmayı yeni yeni kabulleniyor.

AP'nin azınlık hükümeti kurmayı kabul etmesi, aslında seçim sonrasında kopartılan şamatanın zorunlu bir devamıdır. 22 aylık muhalefeti, bu seçim sonuçları ertesinde AP'nin önüne hükümeti kurmasından başka bir seçenek koymamıştır. Hükümet sorununun, MHP ve MSP'nin desteğiyle ve AP'nin altına imza atılacak protokoller öne sürmemesi sonucu, önümüzdeki günlerde "çözüleceği" söylenebilir.

"BUNALIM STRATEJİSİ"NDEN "GENİŞ TABANLI"YA

AP'nin kabul edilmesi güç koşullar dayatmamasının başlıca nedeni, burjuva poltikasına "bunalım stratejisi" adıyla geçen tutumda aramak gerekiyor. AP, tek başına kurduğu hükümetle olası bir erken seçim için gerekli politik yatırımları yapma olanağına sahip olurken, öte yandan da hükümetin yapamadıklarının suçunu eski ortaklarına ve CHP'ye yüklemeyi ve erken seçimi kaçınılmazlaştırmayı hesaplamaktadır. Bu "bunalım stratejisi" tekelci burjuvazinin hükümet sorununu çözümleyebilecek midir? Bu soruya olumlu yanıt verebilene rastlamak olanaksız.

Tercüman kalemleri, 14 Ekim sonuçlarının geniş tabanlı formülleri geçersiz kıldığını söylerken, *Hürriyet* kalemleri tam tersine aynı sonuçların geniş tabanlı bir hükümeti zorunlu kıldığını söylüyorlar! Tekelci basının bu iki organı arasındaki "anlaşmazlık" nasıl çözülecek, bu kendi sorunları ama, Metin Toker yanlılarının hâlâ geniş bir çevre olduğu görülüyor.

Bu tartışmaların hem düzeyi, hem de çözümleyiciliğine bakıldığında ortaya oldukça "gülünç" bir manzara çıkıyor. Büyük, tekelci burjuvazinin sorunu belli: Otoriter, gözünü budaktan sakınmayan, iç ve dış sorunları çözebilecek, emekçi kitlelerin sayısal çoğunluğunun onayını almış, böylelikle kendi başını da en az ağrıtacak bir hükümet... Sorunun bu şekilde belirlenmesinde genellikle anlaşılıyor. Gelgelelim, sorun her ne kadar bu netlikte görünse de bugüne dek uzun vadeli, kalıcı çözümler bulmak mümkün olamadı. Çünkü, bunalım büyük, tekelci burjuvazinin, kapitalizmin kendisinden kaynaklanmaktadır, asıl çözümsüz olan düzenin kendisidir, hükümet sorunu bunun bir yansımasıdır.

CHP'nin sağ merkez yönetimi, 14 Ekim seçimlerinden sonra da süren sağa kayışını, şimdi de alelacele ortaya sürülen Olağanüstü Kurultay ile pekiştirmeye çalışıyor.

CHP'NİN SAĞA KAYIŞI HIZLANIYOR

CHP de sorunu düzenin çözümsüzlüğü olarak gördüğü içindir ki, arayışını bu çaresizliğin hafifletilmesi sınırları içinde görüyor. Bu anlayış, onun sırtını sol, sosyalist güçlere, yüzünü gerici-faşist güçlere dönmesine yol açıyor. 14 Ekim seçimlerinin sonucu, işte her boydan burjuva partisini bu noktada birleştirdi: Tekelci büyük burjuvazinin sorunlarını çözmek noktasında..

Toplumun sağa yönelişini "Türk demokrasisinin erdemi"nden sayan Ecevit, *Bayram Gazetesi*'nde yayınlanan yazısında aynen şunları söylüyor:

"Adalet Partisi bu deneyimi üstlenirse ve -başarılı olsun olmasın - günlük olaylar karşısında ivedi kararlar alabilecek, yürütme erkine tanınan yetki alanında kendi programına göre tutarlı davranabilecek bir azınlık hükümeti kurarsa, ülkemizde sağlıklı bir demokratik gelenek yerleşmeye başlamış ve sayısal zorlukların bundan böyle hükümet sorununa ve bunalımına yol açmasından, Türkiye, belki de kurtulmuş olacaktır.."

Bu sözler, demokrasi saflarına karşı, "özgürlükçü demokrasi" nutuklarından gerici-faşist güçlerle uzlaşma noktasına doğru "acı" bir yolculuğun özetidir. CHP'nin sağ merkez yönetimi, 14 Ekim seçimlerinden sonra da süren sağa kayışını, şimdi de alel acele ortaya sürülen bir Olağanüstü Kurultay ile pekiştirmeye çalışmaktadır...

Tekelci burjuvazinin çözümsüzlüğüne, hükümet sorununun ötesinde Millet Meclisi ve Cumhuriyet Senatosu başkanlıklarının seçiminde de tanık olundu. 1 Kasım günü yeni yasama yılına başlayan Meclis ve Senato'da yapılan başkanlık seçimlerinden sonuç alınamadı. Burjuva partileri böylelikle hangi sorunları çözebileceklerini de göstermiş oldular..

AP azınlık hükümetinin ya da neredeyse "umut" haline getirilen "geniş tabanlı" formüllerin, düzenin çözümsüzlüğünün atlatılmasını ve "düze çıkılması"nı gerçekleştiremeyeceği demokrasi saflarının malumudur. Toplumun sağa kayışının önlenmesi, antifaşist özlemleri kabaran CHP tabanı da dahil olmak üzere, tüm ilerici-demokratik güçlerin birlikteliğinin oluşturulması ve MHP'ye, faşizme karşı kararlı bir mücadeleye vermekle mümkündür. İşçi sınıfının ve emekçi kitlelerin ivedi çıkarlarının çözümü, bu birlikteliğin kalıcı temelleri üzerinde oluşturulmasından geçmektedir.

Demirel azınlık hükümetiyle tekelci burjuvazinin sorunlarını nasıl çözecek?

gündemin başında

Kitleleri kazanmak

Devrimci teorinin devrimci öncüye yüklediği tarihsel görev, *kitleleri kazanmak*; onların devrimci insiyatifini ve yaratıcı gücünü harekete geçirmek; işçi sınıfının ve tüm ezilenlerin çoğunluğunu devrim saflarına çekmek ve hedefeyöneltmek; "devrimin politik ordusunu" oluşturmaktır.

"Kitleleri kazanma" görevinin somut içeriği ve hedefleri her dönemde verili tarihsel koşullar tarafından belirlenir. Devrim sürecinin olgunlaşmış görevlerinin niteliği; bu görevlerin üstesinden gelebilecek güçlerin yapısı ve bileşimi; işçi sınıfının bilinçlenme ve örgütlenme düzeyi ile müttefikleri üzerindeki etkinliği, tüm bunlar "kitle" kavramını durmadan biçimlendirir ve devrimci öncünün önündeki görevleri belirler.

Öte yandan, "kitleleri kazanma" görevi aynı zamanda bütün bir tarihsel dönemi kapsar ve söz konusu dönem boyunca, devrimci sürecin bu dönemdeki stratejik amaçlarına göre belirlenir. Devrim sürecine temel niteliğini kazandıran stratejik amaç olmadan; kitleleri bu stratejik amaca kazanacak, devrimin tüm güçlerini stratejik amaç etrafında toplayacak olan yol çizilmeden; kitlelerin yaratıcı gücünü uyandırıp harekete geçirecek somut adımlar sıralamak ve nihai amaca bağlamak mümkün değildir.

Özetle, "kitleleri kazanma" görevinin somut içeriğini bir dizi nesnel koşul belirler ve bunların başlıcaları şunlardır:

Sınıf güçlerinin mevzilenmesinin gelişme doğrultusu, burjuvazinin sınıf egemenliğinin aldığı biçimler ve iktidarın politik biçimlenişi, bunlara bağlı olarak devrimci sürecin önünde olgunlaşmış olan görevler ve kitlelerin örgütlenme, bilinçlenme ve hazırlık düzeyi.

Bu koşulları dikkate almadıkça, toplumun devrimci dönüşümünü amaçlayan politik güçlerin kitlelerden kopması, kitle hareketinin gelişmesini sağlayacak olanakları boşa harcaması, ve burjuvazinin, kitle mücadelesindeki düşüşten yararlanarak egemenliğini pekiştirmesine zemin hazırlaması kaçınılmaz olur.

14 Ekim seçimlerinin bir kere daha gözler önüne koyduğu gerçek, Türkiye'deki sınıfsal ve politik kutuplaşmanın, en genel çizgileriyle, gericilik ve faşizm güçleriyle tüm demokratik-antifaşist ve anti-emperyalist güçler ve akımlar arasında olduğudur. Tüm sınıfların, ara tabakaların ve toplumsal gruplarn politik alandaki mevzilenmesi, bu kutuplaşma içinde yerini bulmaktadır. Sınıfsal ve kitlesel mücadelenin önünde olgunlaşmış olan görevleri de yine bu kutuplaşma belirlemektedir.

14 Ekim seçimlerinin yeniden ortaya koyduğu ikinci gerçek ise, gerici-faşist güçlerin geniş kitleleri kontrol etmeyi sürdürebildiği, kitlesel bir tabanı koruyabildiği; buna karşılık demokratik güçlerin kitlesel tabanının, gündemdeki anti-faşist, demokratik görevlerin üstesinden gelmeyi sağlayacak gücün gerisinde kaldığıdır. Türkiye'de politik güçler dengesi düzeyindeki "sağa kayış" eğiliminin kaynaklandığı nesnel ve öznel koşullar da temelde budur.

İşte ülkenin bugünkü koşullarında "kitleleri kazanma" görevinin somut içeriğini, bu olumsuz gelişmeye gözleri kapamak değil; ona yol açan güçler dengesini tersine çevirmek, gericiliğin dayandığı mevzileri yönelmek ve bu mevzileri kırmak, bunalımdan faşizmin sınıfsal ve maddi temellerini dağıtarak çıkmanın yolunu göstermek ve kitleleri çetin antifaşist demokratik mücadelelere hazırlamak görevleri belirlemektedir.

İçinde yaşadığımız yakın dönemde "kitleleri kazanmak" demek, demokrasi ve devrim saflarında, bu görevlerin üstesinden gelmeyi sağlayabilecek güçte bir kitle hareketini yükseltmek, kitleleri örgütlemek ve mücadeleye sokmak demektir.

Bu görevin politik düzeydeki ifadesi ise, en başta, demokratik güçlerin iş ve eylem birliğinin sağlanması, en geniş antifaşist birlikteliğin oluşturulmasıdır. "Kitleleri kazanma" çizgisinin somut, politik düzeydeki formülasyonu, bugün antifaşist birlik politikasıdır. Demokratik güçlerin gericilik ve faşizm güçlerine karşı kitleleri kazanma yolunda atacakları en büyük adım, kendi saflarında etkin ve sağlam bir iş ve eylem birliğine yönelik politikayı benimsemek, hayata geçirmektir.

• mehmet aközer

KORUTÜRK'ÜN DEMECİ VE SONUÇLARI

Cumhurbaşkanı Korutürk 29 Ekim Cumhuriyet Bayramı dolayısıyla bir mesaj yayınlayarak bazı görüşlerini açıkladı.

Korutürk'ün 29 Ekim mesajı da temel ülke sorunları üzerinde bulanıklıklar yaratarak kamuoyunu yanıltma, böylece gerici, anti-demokratik girişim ve uygulamaların gerekçelerini hazırlama çabalarının bir yenisini ortaya koymuştur.

Korutürk'ün mesajının temel konularından biri yine "Türk vatanının ve milletinin bölünemezliği" olmuştur. Cumhurbaşkanı'nın dikkatleri yeniden bir "bölücülük" tehlikesi üzerine çekmek için seçtiği yol, bu kez Birinci Dünya Savaşı'ndan sonra emperyalist güçlerin Anadolu'yu paylaşma ve bu amaçla "parçalama" girişimlerine çağrışım yapmak olmuştur. Korutürk, kurtuluş savaşı sonucunda bu "parçalanma" tehdidinin ortadan kaldırıldığını ima ederek, bugün de Türkiye'nin aynı düzeyde bir tehditle karşı karşıya olduğunu bu tehdidin de aynı düzeyde karşılık görmesi gerektiğini vurgulamak istemiştir.

Bu görüşler, "bölücülük" tehlikesi gibi gösterilmek istenen, özellikle Doğu ve Güneydoğu Anadolu'da yaşayan emekçi yöre halkının temel demokratik istemlerini, emperyalist işgal kuvvetlerinin Anadolu'yu paylaşma girişimleriyle aynı nitelikte göstererek zihinleri şaşırtma sonucuna yönelliktir. Dahası, bu tür benzetmelerle, Doğu ve Güneydoğu Anadolu emekçi halkının istemlerine şiddetle karşı koyma talepleri haklı gösterilmekte, bunlardan yana çıkılmaktadır.

Korutürk'ün 29 Ekim mesajının bir başka yönü, "yeryüzünde mevcut devletlerin hiçbirisinde o devletin bütün bölgeleri ve vatandaşlarının tamamı aynı ekonomik ve sosyal imkanlara kavuşturulamamıştır" iddiasıdır. Bu iddianın, her türlü toplumsal eşitsizliğin ve ulusal baskının ortadan kaldırıldığı sosyalist ülkeler gerçeğini gizleme amacı bir yana; Türkiye'nin Doğu ve Güneydoğu Anadolu bölgelerinin ırkçı, şoven-milliyetçi politikalardan kaynaklanan ekonomik ve toplumsal geriliğini açıkça savunma anlamına geldiği kuşkusuzdur. Bölgeler arası eşitsizliğin varolduğu bütün ülkeler, kapitalizmin ekonomik yasalarının egemen olduğu ve bu ekonomik yasaların ilkel; feodalizm artığı sömürü yöntemleriyle içiçe geçtiği ülkelerdir. Dahası asıl önemli olan, ekonomik ve toplumsal eşitsizliğin ulusal baskıya, temel yurttaşlık haklarının gaspedilmesine dayalı olmasıdır.

Korutürk, 29 Ekim mesajındaki bu görüşlerini, Türkiye'nin "demokrasi ile idare edilen pek az ülke arasında yer aldığı" iddiasıyla tamamlamıştır. Korutürk'ün, düşünce ve örgütlenme özgürlüklerinin ağır baskılarla tehdit edildiği, faşist 141 ve 142. maddelerin yürürlükte olduğu bir ortamda dile getirdiği bu iddia, görüşlerine kaynaklık eden çevrelerin nasıl bir "demokrasi" anlayışını yerleştirmek istediğini ortaya koymuş olsa gerektir.

Korutürk'ün, aynı mesajında, Türkiye'deki hükümet bunalımlarını "seçim sistemi olarak nisbi temsilin kabul edilmiş olmasına" bağlama konusundaki ısrarı da, aynı "demokrasi" anlayışının bir başka belirtisidir. Korutürk'ün "nisbi temsil" üzerindeki bu vurgulaması, Türkiye'de seçim sisteminin işçi sınıfı partisine, tüm sol güçlere kapalı olacak biçimde değiştirilmesi istemlerini yansıtıcı niteliktedir.

Cumhurbaşkanı'nın 29 Ekim mesajının ortaya koyduğu bu yönleri, "geniş tabanlı" hükümet formülleriyle Türkiye'ye dayatılmak istenen iktidar biçimlerinin bir göstergesi olarak değerlendirmek gerekir. Bu yöndeki dayatmaları etkisizleştirmenin yolu, tüm demokratik güçlerin etkin ve kitlesel iş ve eylem birliğinden geçmektedir.

"Liberal" etiketli baskıcı bir yönetimle "fevkalade hal"i nasıl normalleştireceğini düşünüyor!..

Umut diye...

AP'nin iktidar olmasını bekleyenler

14 Ekim seçimlerinin üzerinden çok geçmeden, olası politik sonuçlar da kendini göstermeye başladı. Cumhuriyet Halk Partisi iki yıla yaklaşan iktidarının muhasebesini olağanüstü Kurultayında ararken, AP Genel Başkanı Demirel de hükümet kurma olanaklarının arayışı içine girdi. Bu arayış içinde, 1. ve 2. MC iktidarlarının değişmez üyeleri MHP ve MSP Demirel'e hükümet kurulmasında dışardan yardımcı olacaklarını ve hiçbir koşulları olmadığını belirttiler. AP ise, Genel Başkanı'nın ağzından kurulması gerekenin sağlam bir hükümet olduğunu ve bunun da üzerinde düşünülmesi gerektiğini açıkladı.

Hükümet konusunda CHP kanadından ise oldukça ilginç tepkiler geldi. Bu tepkiler özünde CHP'nin iki açmazını da göstergesi oldu. Cumhuriyet Halk Partisi, iktidarın "ateşten bir gömlek" olduğunu ileri sürerek bir yandan geçmiş başarısız dönemini aklamaya çalışıyor; diğer yandan da tabanını aynı "ateşten gömleğin" Adalet Partisi'nin de sonunu hazırlayacağına ikna etmeye çalışıyordu. Geçtiğimiz hafta içinde bazı ilerici yazarların da katıldığı bu çaba, öyle gözüküyor ki, olağanüstü Kurultay'ın sonuçları ne olursa olsun Cumhuriyet Halk Partisi'nin önümüzdeki dönemdeki temel taktiği olacaktır.

Diğer yandan MSP ile faşist MHP'nin de benzeri hesaplar içinde oldukları anlaşılıyordu. MSP'ye göre "bir bâtıl denenmişti, sıra diğerindeydi". MHP ise amaçlarını bu kadar açık ortaya koymuyordu. Temelde yapılan hesap, özellikle iktidar ortağı olmadan fiilen iktidar olmak ve bu süre içinde küçük de olsa yaralar almış faşist örgütlenmeyi onarmak ve olası bir erken seçime veya 1981 seçimlerine daha güçlü girebilmektir. Nitekim Demirel hükümetinin kayıtsız şartsız destekleneceğinin ilan edilmesinin ertesinde basında yeralan MHP'nin siyasi af isteği bunun göstergesi olmaktadır. Dolayısıyla ortaya açıkça çıkan görünüm AP'nin "liberal" etiketi altında ve zor ekonomik koşullar içinde ülkeyi gerici ve baskıcı bir yönetimle idare etmek olmaktadır.

İşte

meden desteklediği iktidar böylesi bir yapıya sahip olacaktır. Olası hükümet biçimlerinin Türkiye'nin yapısal bunalımına çözüm getiremeyeceği de açıktır. Öyleyse işçi ve emekçi sınıfların yükselen tepkisinin bastırılması ve yasal ve yasadışı terörün bu dönemde artırılması olası iktidarın yöneleceği temel "çözüm" olacaktır.

Nitekim yeni hükümeti kurma görevini alan Demirel de önündeki dönem açısından tüm bu noktaları hesaplamakta ve taleplerini destekleyicisi partilere sunmaktadır. Bu taleplerin içinde en çok dikkati çeken noktalar, "can ve mal güvenliğinin sağlanması" başlığı altında formüle edilen yeni yasaların çıkartılmasıdır. Bunların içinde 'Devlet Güvenlik Mahkemeleri' de vardır. Öyle anlaşılmaktadır ki gerici güçler bu yeni iktidar olanağını sonuna kadar kullanıp demokratik güçleri ulaştıkları mevzilerden söküp atmada sözümona kararlıdırlar. AP'nin MSP ve MHP'ye önereceği belirtilen 51 maddeli belge tümüyle bunun kanıtlarıyla doludur. Bu 51 maddenin birçoğu demokratik güçlere yeni saldırı planlarının habercisi durumundadır. Geri kalan maddeler ise emperyalizmle ilişkilerin iyice pekiştirilmesi, varolanların daha da güçlendirilmesi amacını gütmektedir.

Öte yandan yine Demirel'in, Hürriyet'in önde gelen yazarlarından Cüneyt Arcayürek'le yaptığı görüşmede ileri sürdüğü görüşler "liberal" AP azınlık hükümetinin önümüzdeki dönem icraatını açıkça sergilemektedir. Demirel, "ülkede fevkalade hâl vardır" derken elbette yalnız bugünü değil geleceği de değerlendirmekte ve bunun üstesinden geleceklerini açıklarken yöntemlerini de açıkça ilan etmektedir.

Cumhuriyet Halk Partisi'nin bazı ilerici yazarları da etkileyen "iktidar ateşten gömlektir" mantığı bu çerçeve içinde gerçekten doğrulanmaktadır. Ama bir yanıyla: Önümüzdeki çetin dönem böylesi bir yaklaşımla ancak ilerici-demokrat güçler için ateşten gömlek olabilir. Öyle görülmektedir ki CHP, 1. ve 2. MC iktidarları döneminde yüklendiği işlevsizliği ve bekle-gör politikasını sürdürmek niyetindedir. Umduğu ise, sistemin içinde bulunduğu ekonomik zorlukların AP'yi de eritmesi ve güçsüzleştirmesidir. Halk Partisi, ulaşılan demokratik mevzileri ve bunların korunması gerektiği konusunda en ufak bir kaygı taşımadığını bu tavrıyla bir kez daha ortaya koymaktadır.

Oysa Türkiye İşçi Partisi Merkez Yönetim Kurulu'nun seçimler sonrasında yaptığı açıklamada da değinildiği gibi "içine girilen dönemin daha çetin olacağı kuşkusuzdur. Erken seçimli veya seçimsiz "ara rejim" hükümeti, yeni bir "MC" veya AP hükümeti olsun, yahut başka seçenekler bulunsun, tüm bu olasılıklar yeni oluşacak iktidar döneminde kitlelerin ekonomik, sosyal ve politik koşullarının, ivedi çözüm bekleyen sorunlarının daha da ağırlaşacağı, bu arada yasal şiddetin daha da artacağı, antidemokratik uygulamaların daha yaygınlaştırılıp derinleştirileceği, belli kimi iktidar seçeneklerine olanak hazırlamak ve sürdürmek, kitlelerin direncini kırmak için yasadışı şiddetin daha da yoğunlaştırılarak sürdürüleceği bir döneme girilmektedir."

Böylesi bir çerçeve içinde tüm demokratik, antifaşist güçlere düşen görev, geniş kitleleri faşizme ve gericiliğe karşı, onun sinsi girişimlerine karşı örgütlemek ve mücadeleye sokmaktır. Gericiliğin kendiliğinden yıpranmasını beklemek somut olarak ona yardımcı olmaktır. Dünkü görevler ivediliklerini korumaktadırlar. Hatta bu görevlerin daha da ağırlaştıkları açıktır. Öyleyse yapılacak olan, gericiliğin kendi kendine yıpranmasını beklemek değil, tüm güçlerle onun geriletilmesine çalışmak ve demokratik mevzileri korumak ve geliştirmektir.

"Tarihsel yanılgı"

Türkiye'nin bugün içinde bulunduğu koşullar, 14 Ekim seçimlerinin sonuçları, önümüzdeki dönemde demokratik güçlere zorlu görevler düşeceğinin göstergeleriyle doludur. Tekelci büyük burjuvazinin elinde; çözümsüz ekonomik ve toplumsal bunalımlar karşısında hoşnutsuzluk ve tepkileri yükselen geniş halk kitlelerini sindirebilmek için, sınırlı sayıda silah vardır. Bunların başında da yasal ve yasadışı terörle baskıyı artırmak gelmektedir.

Adalet Partisi işte bu girişimlerin uygulayıcısı olarak görev almaya adaydır. Yeni AP hükümetinde MSP ile MHP'nin yer almaması, "sağın iki ucu" olarak nitelendirilen bu iki partinin hükümetten uzak tutulması Adalet Partisi'nin sözde "liberal" görünümüne "halel gelmemesini" de sağlayacaktır. 14 Ekim seçimlerinde yüksek oranda oy alan "yeni umut" AP'nin, gerici-faşist girişimleri, ülkeyi refaha ulaştırmak adına yapması daha da kolaylaşmaktadır.

Cumhuriyet Halk Partisi ise böylesi bir AP hükümetine "demokrasi" adına yeşil ışık yakmaktadır. Tüm dünya pratiğine bakıldığında sosyal demokrat partilerin benzeri tarihsel yanılgılarına sık sık rastlanmaktadır.

Bunun en bariz örneği 1933'ler Almanya'sıdır. Almanya'nın derin ekonomik ve toplumsal krizler içinde bulunduğu bir anda Sosyal Demokrat Parti yine "liberal" Von Papen'in hükümet oluşturmasına yardımcı olmuş ve bu, kendi sonunu hazırlamanın yanında, tüm dünya halklarının faşist Hitler iktidarıyla karşı karşıya kalmasının ilk adımını oluşturmuştu. Çünkü Von Papen, kısa bir süre sonra Hitler'i iktidar ortağı olarak hükümete alıyor ve artık herkesin bildiği gelişmelere yardımcı oluyordu.

Bugün Türkiye'de de aynı sancı yaşanmaktadır. Yeni mevzilerin AP'ye, dolayısıyla da tüm gerici-faşist güçlere terkedilmesi, işçi emekçi kitlelerin yıllardır verdiği mücadeleyle kazanılanların bir kalemde silinip atılması olacaktır. Oysa bunların korunması yaşamsaldır. Demokrasiyi demokrasi düşmanları eliyle yaşatacağını uman CHP yönetimi de bunu kavramak zorundadır.

Bayram Gazetesi vurgununda ilk perde

Ankara Bayram Gazetesi'ni çıkarma hakkını elde eden Çağdaş Gazeteciler Derneği'nin bu yetkisi bürokratik saldırılarla, devlet ve hükümet kademelerinde yer alan pekçok kişi ve bazı kuruluşların seferber edilmesiyle şimdilik geri alındı. Ankara Valiliği'nce bu yetki, çelişkili bir kararla Beyhan Cenkçi'nin naylon üyelerle dolu Ankara Gazeteciler Cemiyeti'ne verildi.

Ankara'da ilerici, demokrat ve sosyalist gazetecilerin kitle örgütü olarak kurulan ve Haziran 1979'da yapılan ikinci genel kurulunda sonra daha da gelişen ve kendini kabul ettiren ÇGD, yönetiminin gündeme aldığı ilk somut hedefler arasında şunlar bulunuyordu: Basın emekçilerinin değil, burjuvazinin sözcüsü olan Beyhan Cenkçi ile bir avuç gericinin yönetimindeki Ankara Gazeteciler Cemiyeti (AGC)'nin elinden Bayram Gazetesi'ni çıkarma yetkisini almak. Öte yandan basın ilan kurumu, TRT yönetim ve danışma kurullarında basın-yayın emekçilerinin temsil hakkını sağlamak.

ÇGD'nin gelişmesi dikkatle izlenmekteydi. AGC'yi gazetecilerin çıkarlarını savunan örgüt olmaktan çıkararak bir arsa alım-satım ofisine dönüştüren Beyhan Cenkçi ve çevresindeki çıkarcı grup, başta İstanbul ve İzmir olmak üzere yurdun birçok bölgesindeki gazetecilere birer form göndererek kendilerini Cemiyet' in onur üyeliğine layık gördüklerini açıklıyordu. Bu girişim Cenkçi'ye umduğu sonucu vermedi. İstanbul ve İzmir gazeteciler cemiyetleri üyelerini bu korsan üye kampanyasına karşı uyardı.

Eylül sonunda yasa gereği ÇGD ve AGC gazeteyi çıkarma yetkisi için bölge çalışma müdürlüğüne başvurarak üye bildiriminde bulundular. Çalışma Bakanlığı'nın 15.2.1955 sayılı talimatnamesinin ve 5953 sayılı yasanın 6253 sayılı yasayla değişik 20. maddesi yetki için "o ilde" en fazla "sarı basın kartlı" üyeye sahip meslek örgütünü öngörmüştür. Bölge Çalışma Müdürlüğü belirtilen yasa ve yönetmeliklerin ışığı altında yaptığı değerlendirmelerde Çağdaş Gazeteciler Derneği'nin Ankara Gazeteciler Cemiyeti'nden 119 fazla sarı basın kartlı üyeye sahip bulunduğunu saptamıştır. Bu belirleme üzerine Ankara Valiliği 15.10.1979 günü ÇGD'ye yetki vermiştir.

Bu karar üzerine klasik kalp krizlerini geçirmeye yeniden başlayan Cenkçi, tüm gücüyle, örgüt ve kişileriyle, milyonlarca lira para dökerek ÇGD'ye saldırıya geçti. Çenkci için önemli olan yasalar değil kişisel çıkarlarıydı. Beyhan Cenkçi, "şeref basın kartları nasıl sayılmaz' yaygarasıyla işi duygusal alana dökmeye çalıştı. İlk basın toplantısıyla Başbakan Ecevit'i olaya müdahale etmeye çağırdı. Başta Hürriyet patronlarından Nezih Demirkent olmak üzere sermayenin hizmetindeki tüm kalemler, köşe yazarları ÇGD'ye saldırmayı kendisine görev seçti.

Sarı basın kartı ile şeref basın kartının ayrı sayılmasını, ÇGD icad etmemişti. Bu ayırım, 24.9.1973 tarihli resmi gazetede yer alan basın kartları yönetmeliğinin bir emriydi. Kaldı ki AGC' nin Ankara'da bulunan basın şeref kartlı üye sayısı en fazla 65' ti. Bu rakam dahil edilse bile Cenkçi aradaki 119 sayılık farkı yine kapatamıyordu.

ÇGD'nin yetki almasından bir gün sonra Cenkçi ve beraberindeki bir grup, soluğu "sınıf arkadaşları" olan Türk-İş Genel Başkanı İbrahim Denizcier'in yanında aldılar. Denizcier, Cenkçi ve diğerleri bir saat bile kaybetmeden dosdoğru Çalışma Bakanı Bahir Ersoy'un makamına üşüştüler. Kadro böylece tamamlanmıştı. Kırıkkale MKE işyerlerinde faşist Türk Metal Sendikası'na yetki vermekle övünen Çalışma Bakanı Ersoy, Cenkçi'ye "merak etmemesini" önermiş, sırtlarını sıvazlamıştı. Kendisini "çok fazla ilerici" sayan müsteşarı Çetin Zilan ile başbaşa formül arayan Ersoy, sonunda "gereğini düşündü". Bremen mızıkacılarına Çetin Zilan da katılınca çözüm kağıda döküldü. Zilan Valiliğe hitaben bir yazı yazdırarak "her ne kadar Bakanlığımız müfettişleri ÇGD'nin ve AGC'nin üyelerini inceleyip saptamışlarsa da siz bu raporu ciddiye almayabilir, istediğiniz örgüte yetki verebilirsiniz" fetvasını veriyordu. İlericiliğine halel gelmesin diye de yazdırdığı yazıya kendi imza koymadı, Çalışma Genel Müdürüne imza ettirdi.

Cenkçi, bir yandan da Ankara barosu eski başkanı Teoman Evren'i bilirkişi tayin ettirerek, Türkiye'nin çeşitli yerlerinde gazetecilik yapan kişileri (örneğin Bedii Faik, Güneri Civaoğlu, Çetin Altan v.b.) Ankara'da çalışıyormuş gibi gösterip, yönetmeliğe aykırı belirleme yaptırmaktaydı. ÇGD'nin yetki almasını hazmedemeyen Cenkçi, bayram tatiline iki gün kala Danıştay'a başvurarak (24 Ekim) yürütmenin durdurulmasını istiyor ve Danıştay da tarihinde az rastlanır bir hızla 24 saat içinde toplanarak, görülmemiş bir usulle valiliğin savunmasını dahi almadan yürütmeyi durdurma kararı veriyordu. Danıştay 12. Dairesi'nde o gün bulunmayan bir üyenin yokluğundan yararlanılarak yerine bir başka üye sokuluyor ve üçte ikilik bir kararla Cenkçi lehine karar çıkıyordu. Danıştay' ın bu kararının Dernek yöneticilerine tebellüğ edilmesi için ise Valilik ve tüm Emniyet örgütünün Cenkçi'nin gönüllü memurluğuna giriştiği gözleniyordu. Emniyet Sarayı'nın telsizli ve silahlı, kadınlı-erkekli ekipleri Çağdaş Gazeteciler Derneği Yönetim Kurulu Üyelerinin evlerine ve sokaklarına karargah kurup, bir Danıştay kararının iletilmesi için sabahlara dek dernek yöneticilerinin evlerinde nöbet bekliyorlardı.

Danıştay'ın yürütmeyi durdurma kararı üzerine Ankara Valisi ertesi gün bu kararın kaldırılması için Danıştay'a itiraz etti ve savunmasının alınmadığını bildirdi. Danıştay ise o gün toplanamadı ve konuyu bayram sonrasına bıraktı. Aynı Vali Danıştay'a itiraz ettiğini görmezlikten gelerek bir gün sonra mesai dışı bir günde (27 Ekim cumartesi) evinden AGC'ye gazete çıkarma yetkisini veriyordu. Yetkiyi ÇGD' den aldığını ve AGC'ye verdiğini ilan eden Ankara Valisi bunun gerekçesini soranlara "yüksek yerlerden çok baskı yapıldığını" söylemeyi de ihmal etmiyordu. Bu telkinlerin ve baskıların Başbakanlık ve Cumhurbaşkanlığı çevrelerinden geldiğinin sözü sık sık edilmektedir.

Demirel'in sağ yanında Cenkçi, sol yanında AA eski Genel Müdürü Atilla Onuk, Cenkçi'nin arkasında AA eski Genel Müdür muavini ve şimdiki AP basın danışmanı Turgay Üçöz...

Beyhan Cenkçi kimdir

Ankara Gazeteciler Cemiyeti Başkanı Beyhan Cenkçi'nın bütün gazetecilik yaşamı, 1960 öncesinde Ulus Gazetesi'nde (lise mezunu olma koşulu taşıdığı için) yaptığı göstermelik yazı işleri müdürlüğüydü. Cenkçi Türk-İş'in bir bursundan yararlanarak bir süre ABD'de halkla ilişkiler kursuna katıldı. Sosyalizm düşmanlığını her sohbetinde açıkça söylemeye özen gösterdi.

Beyhan Cenkçi, çevresini maddi çıkarlarla tatmin ederek 16 yıldır AGC Başkanlığını sürdürmeyi başardı. Örneğin Gümrük ve Tekel Bakanlığıyla her dönemde ilişkilerini koruyarak gümrüklerdeki radyo ve teypleri kitabına uydurup üyelerine parasız dağıtmayı başardı. Kimi zaman da "Sümerbank kumaşı" dağıtımını sürdürdü. Son Kongre'de ise Cenkçi Kaş'ta hayali araziler dağıtmayı gündeme getirdi. 10'ar 20'şer parsel arazi sattı. İmar İskan Bakanlığı birer parselden fazlasını kabul etmeyince işler biraz karıştı.

Yine Gazeteciler Cemiyeti'nin düzenlediği yarışmalarda tüm Cemiyet üyeleri ödül almayı başardılar. "Bu yıl tek bir haber yazmadım" diyen Arman Talay yılın habercisi ödülünü kazandı. Ankara Radyosu Program Müdürü Gökçen Solak, iki yıldan beri tek program yapmamışken, yılın programcısı seçildi. Beyhan Cenkçi Gümrük ve Tekel Bakanlığı'ndan kendisine bir araba da temin etmiştir. Atilla Onuk'un Genel Müdürlüğü sırasında müşavir kadrosuna atandığı Anadolu Ajansı' na ayda bir uğramış, ama gerçek çalışanların çok üstünde maaş almayı nasılsa başarmıştır. Bir süre önce naylon basının damarını kesme girişimlerinde en büyük tepkiyi Cenkçi göstermiştir.

Dünya gazetesinin sahibi İhsan Altınal, Cenkçi'ye cemiyet başkanlığından ayrılmaması koşulu ile cazip bir iş önermiştir. Parasal boyutları ayda 30 bin lira maaşa ulaşan bu "iş" gereğince, ev reklamlarında "bin liraya ev sahibi yapıyoruz" kampanyası başlatılmıştır. Toplanan paraların dört milyar lirayı bulduğu söylenmektedir. Aradan iki yıl geçmesine karşın ortada ne apartman vardır ne daire.

Cenkçi, AGC yönetim kurulunun tüm üyelerini gerici-faşistlerden oluşturmaya da özen göstermiştir. Bu yönetime, dürüstlüğüyle tanınan Selçuk Altan girebilmiş, onun da kısa süre sonra istifası sağlanmıştır. Yönetim Kurulu üyelerinden ve Cenkçi'nin sağ kolu olan Savaş Kıratlı Karataş döneminde TRT yurt dışı yayınlar şube müdürlüğüne atanmış ve sonra müşavirliğe verilmiştir. Türkeş hayranı Kıratlı'nın sık sık Türkeş'in evinde bir basın danışmanı gibi bilgi verdiği gazeteciler tarafından bilinmektedir.

Danıştay ve Cenkçi

Ankara Gazeteciler Cemiyeti Başkanı Beyhan Cenkçi'nin 1 Kasım günü çıkardığı Ankara Bayram gazetesinde, yine yalan ve demagoji ile kendini aklamaya çalıştığı görüldü. Cenkçi, gazetenin birinci sayfa manşetinde, yürütmeyi durdurma kararı veren Danıştay 12. Dairesi başkan ve üyelerinin fotoğraflarını basarak "yağdanlık" görevini yerine getirdi. Övgüler dizdiği Danıştay 12. Dairesi üyelerini böylece etkilemiş olacak ve bayramdan sonra yeniden görüşülecek olan davayı etkilemiş olacaktı.

Cenkçi, gazetesinde, "işgali Türk milleti adına önleyen Danıştay 12. Dairesinin yüce üyeleri" deyimini kullanarak adı ve fotoğrafı verilen üyelerin tümü gerici-faşist Ankara Gazeteciler Cemiyeti lehine karar vermiş izlenimini yaratmaya çalışmaktadır.

Tüm malzemesi yalan ve demagoji olan Cenkçi, 12. Daire'nin üyelerinden Daire Başkanı Kazım Yenice ve Üye Ahmet G.Konur'un yürütmeyi durdurma kararında muhalif oy kullandıklarını ve gazetenin Çağdaş Gazeteciler Derneği'nce çıkartılması gerektiği yolunda oy verdiklerini açıklama yürekliliğini nedense gösteremiyordu. Yine Cenkçi, 12. Daire üyesi Hikmet Müftügil'in yürütmeyi durdurma kararı verildiği gün toplantıya katılamadığını ve oyunun renginin ne olacağının henüz bilinmediğini de her nedense açıklayamıyordu.

Cenkçi, bu Bayram çıkardığı Ankara Bayram Gazetesinde ilk gün yazdığı başyazıda ÇGD Genel Sekreteri Ahmet Abakay' ın dergimizde yer alan söyleşisinden bölümler vererek "bakın gazeteyi taraflı yapacaklarmış" yaygarasını da basmıştır. Ama alıntı yaptığı bölümden, "bu taraflılık işçi sınıfı ve emekçi halktan yana olmak anlamındadır" cümlesini her nedense ustalıkla çıkarmayı yeğlemiştir. Ve kendi çıkardığı gazetenin de ne denli tarafsız(!) olduğu, ÇGD Genel Sekreterinin söyleşisinde yer aldığı üzere, "tarafsızlık demagojisiyle tekelci büyük burjuvazinin sınıf çıkarlarına ne denli hizmet" ettiği açıkça gözler önüne serilmiştir.

Bir garip tartışma

YAVUZ ÜNAL

Seçim sonuçlarını herkes kendine göre yorumlayabilir. Buna hiç kimsenin bir diyeceği olamaz. Ama bu, belli politik görüşlerin sözcüleri tarafından yapılmaya kalkışılırsa, hele işçi sınıfı hareketi adına yorumlar yapılırsa, cevap vermek ve tüm ilerici güçleri yanılgılardan kurtarmak bir görev olmaktadır.

Politika gazetesinin 30 Ekim tarihli sayısında Oya Baydar, TİP MYK açıklamasının seçim sonuçlarına ilişkin yorumunu ele alarak, bu açıklamayı "rahatlık" ve "sorumluluğu üzerinden atmak" olarak yorumluyor.

TİP MYK açıklaması, seçim sonuçlarını bir "sağa kayma' olarak nitelendirmiştir. Ve bu yorumu pek çok ilerici demokrat paylaşmaktadır. Hatta CHP de paylaşmaktadır. Önce bu konuya değinelim.

Politik iktidarın biçimlenmesini belirleyen olgulardan biri, (elbette bugünkü koşullarda), seçim sandığından çıkan oyların dağılımıdır. Bu açık gerçeğe de itiraz edilebilir, "hayır" denebilir. O, itiraz edenlerin kendi bileceği istir.

Şimdi seçim sonuçlarına bakalım. MC partileri 1977 seçimlerine kıyasla, seçim yapılan illerdeki oy oranlarını yüzde 51.9'dan, yüzde 65.49'a çıkarmışlardır. Tek başına AP oy oranını yüzde 10'dan fazla artırmış ve yüzde 36.4'ten, yüzde 46.71'e çıkarmıştır. MHP oyları ise yüzde 5.2 den, yüzde 6.59'a çıkmıştır.

CHP oyları ise yüzde 41.4'ten yüzde 28.46'ya düşmüştür. En geniş anlamda demokratik güçlerin oy oranı yüzde 32.34'tür.

Bu rakamlar sağa kayışı göstermiyorsa, sandık başına gitmeyen 1 milyon seçmen de, herhalde, iddia ettikleri gibi, seçimi boykot eden goşistlerin "seçmen" leri olsa gerektir!

Şimdi birileri çıkıp bu tabloyu alt üst edebilecek yorumlar ileri sürebilir. Keyifleri bilir. Ama devekuşu gibi kafalar kuma sokularak gerçeklerden kaçmak olanaksızdır. Günümüzün artan sorunları ve görevleri karşısında bu tür yorumlara sığınmanın adı konur. O ad, psikolojik kaçıştır.

Bu konuda bir örnek verelim. Belki düşündürücü olabilir. Örnek Finlandiya Komünist Partisi'nden. Barış ve Sosyalizm Sorunları Dergisi'nin 1975 yılı Aralık sayısında, aynı yılın Eylül ayında yapılan genel seçimlere ilişkin olarak Parti Genel Sekreteri Arvo Aalto şu yorumu yapıyor: FKP'nin de içinde olduğu Demokratik Halk Cephesi bu seçimlerde oylarını yüzde 17'den yüzde 19'a çıkarmış, Partinin, parlamentodaki sandalye sayısı 37'den 40'a yükselmiş. Ülkedeki en büyük ikinci politik güç olmuş. Bu, bir başarı olarak övülüyor yazıda. Ayrıca sosyal demokratlar var. Seçimlerde sadece bir sandalye kaybetmişler. Aşırı sağın temsilcisi kırsal parti gerilemiş. Merkez Parti ve koalisyon ortağı sağcı parti 200 sandalyeden 106'sını almış. Ama partinin yorumu aynen şöyle: "Seçim sonuçları ülkenin politik durumunu belirsizliğe sürüklemiştir... Bu da Fin politikasında sağa kayma demektir."

Şimdi, malumu ilan etmeye ne gerek var denebilir. En genel doğruları bile anlatabilmek için, illa alıntılar mı kullanmak zorundayız, diye sorulabilir. Bunların tümü doğru. Ama dünyanın yuvarlak olduğunu söylerken her seferinde Galile'ye atıf yapmadan, ya da "kitapta yerini göstermeden" buna inanmayanların da hâlâ varolduğu bir başka doğru.

Kısaca; değinip bırakalım. Demirel gibi sırtında bir çok toplum suçu olan, en azından yasal olarak isnadı olan bir kişinin yeniden Başbakanlık yapmaya, hükümet kurmaya hazırlanması, ülkenin sola kaymasının ya da durumunu korumasının işareti sayılacaksa, iddialı tavırlar bırakılmalıdır.

Ancak Baydar'ın yazdıklarının asıl önemli olan yanı burası değildir. Baydar, yorumunu "TİP merkezi seçim sonuçlarını örgütte tartışmaya açarak, Ecevit'in CHP'de uyguladığı taktiği uygulamaya niyetlendi" iddiasıyla küstahlığa vardırmaktadır. Aynı gazetede seçim sonuçlarının hemen ardından "Tırmık" başlığı altında "bir-iki-üç" diye yorumlar da yapılmıştır. Bunların tümü aynı düşünce biçiminin somut ürünleridir. Ve bu tür düşüncelerle de kime hizmet edilebileceğini tartışmaya gerek yoktur.

Biz bilimsel sosyalist partinin üslubuna yaraşır biçimde tartışmaya her zaman varız. Ne var ki, anlaşılan, önümüzdeki günlerde Baydar türü tartışmaların yoğunlaşması kaçınılmaz olacaktır.

Bu arada şunun hiç akıldan çıkarılmaması gerekir. Bırakın bilimsel sosyalist platformdaki kişiler arasındaki tartışmayı, ilerici-demokratlar arasında bile tartışma demagojilere vardırılamaz. Vardırılmaması gerekir. Tersine örneklerini çok gördük ve hâlâ görüyoruz. Ama bu örnekler sahiplerini bile bir yere götürmemiştir. Bırakın emperyalizme ve faşizme karşı mücadeleyi güçlendirmesini.

Son olarak şunu söyleyelim. Baydar'ın TİP'e, "Bize yapılacak iş kalmadı. Devrimi mevrimi bir kenara bırakın şimdi, eldekileri kaçırmamaya çalışalım" yolundaki yakıştırmalarını, sınıf mücadelesinin bugünkü gerçeğinde birazcık sınıf bilinci olan bir işçi, sahibine aynen iade eder.

Ayrıca hemen söyleyelim bu koşullarda TİP MYK'nun tüm örgüt birimlerinde açtığı tartışma, ancak kendine ve kadrolarına güvenen bir hareketin yapabileceği iştir. Ve herkes kendi payına bu eylemden gereken dersi alacaktır. Elbette sözümüz ders almasını bilenler içindir. Olaylara "at gözlüğü" ile bakanlar için değil.

CHP benzetmeleri ise, sahibini vuran iddialar olmaktan öteye geçemez.

Baydar, uzunca bir süredir, bu mücadelenin şurasında burasında olmuştur. Bu tür eylem içindeki çok kişi gibi ve bu yazısında olduğu gibi zaman zaman uçlara savrulabilmiştir. Bundan sonrası için dileriz, yapılmaması gereken yorumlardan ve hatalardan kaçınılır. Tartışmaya evet. Ama bilimsel sosyalist platform içinde. Böyle değil. Tabii amaç, sınıf mücadelesinin güçlenmesine katkıda bulunmaksa...

NOT...

CHP hesaplaşması

Zamanını hatırlamıyorum ama spor sayfalarında okuduğum bir sözü unutmuyorum. Şöyle diyordu spor yazarı: "- Türkiye'de herkes biraz Fenerbahçelidir!..."

Politik yaşamımız için şöyle söylesemçok mu iddialı olur acaba:

"- Türkiye'de herkes biraz CHP'lidir!..."

1977 genel seçimlerinden önce Hürriyet gazetesinde Türkiye'deki siyasal partilerin hayat ağacı çizildiğini bilmem hatırlayacak mısınız?

İki ayrı hayat ağacıydı. Dallar ve yapraklar da iki kök ve gövdeden çıkıyordu. Birincisi CHP, ikincisi TİP'di...

Eski DP, MP, AP, CKMP, MHP, MSP, DP, CGP... CHP kökünden çıkıyorlardı.

CHP'nin 8. Olağanüstü Kurultayı'ndan söz ederken böyle bir giriş yapmak zorunlu...

CHP'ye bakarken onun tarihsel gelişim doğrultusunu gözardı etmek ve salt 14 Ekim sarsıntısı ile bir çerçeve içinde düşünmek çok yanıltıcı ve eksik olacaktır.

Onun için geçmişe kısaca göz atmak, bazı yerlerin altını çizmek yararlı olacaktır. Örneğin 9 Mayıs 1935'de Atatürk'ün son katıldığı 4'ncü kurultaya bakalım. CHP Genel Sekreteri Recep Peker bu kurultayda yaptığı konuşmada şunları söylüyor:

"- *Biz halkçıyız. Bizim halkçılığımız bizim anladığımız manadadır. Türkiye'de sınıf yoktur, cins yoktur, imtiyaz yoktur...*"

Bu kurultayda kabul olunan ilkelerden birinde, devletçiliğin sınırları "aşırı sol ve aşırı sağ arasında" şöyle tanımlanıyor:

"- *Bizim devletçiliğimizin hakiki manası hususi teşebbüsün serbest olduğu fakat umumi menfaatler noktasından gerek olan her ekonomik teşebbüste devletin yapıcılık saha ve selahiyetini açık bulunduruyor...:*"

CHP Genel Sekreteri Recep Peker'e kulak verelim tekrar. Şöyle söylüyor:

"- *Herhangi bir sermayedar fikrinin, kendisi kadar bu memleketin halkçılık zihniyetinden dolayı bir evladı olan işçiyi, haksız yolda tazyik edememesini temin etmek lazımdır. Onun yanında bir işçi kitlesinin topluluğuna, tesanüt kabiliyetine güvenerek devlet varlığında esas olan sanayi mevcudiyetini tahrip etmesine müsait bulunmamak gerektir...*"

Peker'in sözlerini bugün Ecevit türkçesine çevirirseniz fazla ilginç olmayacaktır.

İsterseniz biraz daha kulak verelim Peker'e:

"- *Bunun için grev ve lokavtı yasak eden yeni programımız onun yanında işçi ile işverenin münasebetlerinde, anlaşmalarını esas olarak ortaya koyuyor. Şu halde acaba korporatif bir devlet düşüncesi mi hâkimdir fikri hatıra gelebilir. Bunu da karşılamak için programımızda bir önemli madde vardır. Onu hatırlatayım: Türkiye'de istismarcı yolda çalışacak tröstler ve karteller de yasak olacaktır...*"

Söz buraya gelmişken, Vehbi Koç' un o tarihlerden itibaren CHP'li olduğunu hatırlattıktan sonra Recep Peker'i dinlemeye devam edelim:

"- *Bilirsiniz, nasıl marksist sosyalist fikir bir ulus içinde sınıf duygusu ile başlayarak parça parça çatışma saflarına ayırır, bir sınıfı öteki sınıf aleyhine uğraşa sürükleyici telkinler yaparsa, müstahsillerin aralarında birleşmeleri ve elele ve bu suretle müstehlikler aleyhine ilk bakışta bariz görünmeyen, fakat hakikatte zararlı olan başka çeşit sınıf mücadelesine yol açar.*

Halbuki biz Türk varlığında bu müstahsiller-müstehlikler çalışmasına da yer vermeyeceğiz..."

44 yıl öncesinin CHP'sinde Genel Sekreter şöyle bitiriyor konuşmasını:

"- *Ulusçu vasfımızın mükemmeliyeti yuva bağı ile, toprak bağı ile aileci hüviyetimiz birden görünür. Türkiye'de yurttaş yuva sahibi olacak, ev sahibi olacak, Türk vatandaşı toprağına sahip olacak ve çiftçi topraklandırılacaktır..*"

Biraz sorumluluk taşıyan her CHP'linin ve düzenden kopup CHP'den kopamayan herkesin uzun uzun düşünmesi gereken bu hatırlatmaları yaptıktan sonra, bu kurultayın 11 yıl sonrasına gelelim. CHP'den kopmalarla kurulan Demokrat Parti'nin Genel Başkanı Celal Bayar 7 Ocak 1946 tarihinde, yeni kurulan partinin CHP'ye göre daha sağ'da mı, daha sol'da mı olduğu sorusuna şu yanıtı veriyor:

"- *Parti programı siyasi, iktisadi, içtimai sahaları ihtiva ettiğine göre CHP' ye nisbetle, bu sahaların hangisinde sağda, hangisinde solda olduğumuzu kesin olarak tesbit etmek zordur...*"

CHP içinde bugün, Bayar'ın o tarihlerde söylediklerini tekrarlayacak kaç kişi çıkacaktır? Adına merkez kanat mı, Topuz kanat mı, Baykal kanat mı, yoksa "sol" kanat mı diyeceksiniz kim çıkıp şöyle sormuştur:

- Beyler, 27 yıl sonra oturduğumuz hükümet koltuğunda yaptıklarımızla, AP'ye oranla nerede sağda, nerede solda olduğumuzun kesin olarak tesbitine olanak var mıdır?...

Kurultay öncesinde yaptığımız yoklamalara göre, bu soruyu soran kişi sayısı ciddi düzeyde azdı ve bunları da, hizip kargaşası arasında, hatırlatılırsa soranlar oluyordu...

5 Haziran 1977'de "aman oyları bölmeyelim, TİP'e giden oylar MC'ye atılmış oydur" şamatasıyla seçilen tam 214 milletvekill sayısı, bugün 208'e inmiştir. 5 Haziran'da seçilen dört adet CHP milletvekilinin bugün AP, yani MC saflarında olduğunu ve CHP içinde dünya görüşü olarak önemli sayıda MC'li bulunduğunu da hatırlatalım.

Gene de önemli, 208 milletvekilli bir CHP bugüne kadar tek bir faşizm dosyası hazırlayabilmiş midir? Siz, tek bir CHP milletvekilinin bölgesinde, yöresinde sermayeyle koyun koyuna beslenen, silahlanan, yayılan MHP dosyası hazırladığını hatırlıyor musunuz? Bir tane yoktur...

- Sol kanat, sol kanat!

CHP grup toplantılarında sıkıyönetimin uzatılmasına karşı çıkmak, sonra grup kararına uyarak Meclis Genel Kurulunda sıkıyönetimin uzatılmasına "evet" demek, sonra da kahvehanelerde bunun parti disiplini açısından gerekliliğini savunmanın adı mıdır "sol kanat" çılık...

Bugüne kadar böyle olmuştur. Bundan sonra olmayacak mıdır ve acaba Ecevit gene CHP'nin "en solcu"su mu olacaktır?

Onu önümüzdeki dönemde göreceğiz...

Recep Peker'den bugüne özde nelerin değiştiğini ve değişmediğini saptamadan neden "Türkiye'de herkesin biraz CHP'li olduğunu" ya da olmasında yarar görüldüğünü kavramanın olanağı yoktur.

CHP, büyük sermayenin tampon partisi olma kişiliğini sürdürecek midir, sürdürmeyecek midir?...

Ferhat Gün

7 Kasım – Büyük Ekim Devrimi 62 Yaşında

Nisan'dan Ekim'

Marksizmin kurucuları kapitalizmden sosyalizme geçişin teorik bir çerçevesini çizdiler. Farklı ülkelerin somut politik ve ekonomik koşullarında ve değişik zaman dilimlerinde izlenecek politikayı ayrıntılandırmaksızın bu dönemin genel görevlerini belirlediler. Lenin, Nisan Tezleri'nde yeni tarihsel koşullarda, sınıf güçlerinin konumunun doğru bir değerlendirilmesi temelinde Marksist çözümlemeyi geliştirdi. Marksist teoriyi yeni temel önermelerle zenginleştiren Nisan Tezleri bu niteliklerinden ötürü Marksizme gerçek bir katkıyı oluşturuyordu. Nisan Tezleri, Lenin'in burjuva demokratik devrimin bir sosyalist devrime doğru büyümesi kuramı ve emperyalizmi sosyalist devrimin şafağı olarak değerlendirmesi üzerine kuruldu. Lenin bu tezlerde sosyalizmin tek bir ülkede zafere ulaşması olanağını da ortaya koyuyordu.

Nisan Tezleri, Şubat burjuva demokratik devriminin zaferinin sonucu olarak Çarlığın yıkılmasının ve burjuvazinin bir diktatörlüğü olan geçici hükümet ile proletarya ve köylülüğün devrimci demokratik diktatörlüğünü oluşturan İşçi ve Asker Temsilcileri Sovyetleri tarafından temsil edilen ikili iktidarın doğuşuyla 1917 ilkbaharında Rusya'da ortaya çıkan özgül tarihsel koşulları ele aldı.

SAVAŞA İLİŞKİN TUTUM

Dönemin yakıcı bir sorunu, barışı kazanmak ve toprağa, ekmeğe ve özgürlüğe kavuşmak için devrim bayrağını ilk kez kaldırmış olan Rus emekçilerinin savaşa ilişkin tutumuydu. Geçici Burjuva Hükümet'in savaştan çekilme doğrultusunda en ufak bir niyeti yoktu.

Nisan Tezleri Bolşeviklerin savaşa ilişkin tutumlarını tanımladı. Bolşeviklerin her türden savaşa karşı olan birer pasifist olmadığını vurguladı. Savaşa ilişkin tutum bütünüyle hangi sınıfın savaşı sürdürdüğüne bağlıdır. Bankalarıyla, tekelleriyle kapitalist sınıfın emperyalist bir savaştan başkasını yürütemeyeceği açıktır. Savaşın kapitalistler tarafından yürütülmekte olduğu koşullarda küçük burjuva partilerin yaptıkları gibi devrimci savunma çağrısı emperyalist savaşadestek olmaktan başka hiçbir anlama gelmiyordu. İşçi sınıfı devrimci savunmaya ilke olarak karşı çıkmıyor ve devrimci savaşı yalnızca belirli koşullarda benimsiyordu.

Lenin şöyle diyordu: "sınıf bilincine sahip proletarya devrimci savunmayı gerçekten haklı çıkartacak devrimci bir savaşı ancak koşullu olarak, (a) iktidarın proletaryaya, onunla bağlaşmış olan köylülüğün en yoksul kesimlerine geçmesi, (b) ilhaklardan vazgeçilmesinin kağıt üzerinde kalmaması, gerçekten benimsenmesi, (c) tüm kapitalist çıkarlarla gerçekten tam anlamıyla bir kopuşun gerçekleşmesi durumunda kabul edebilir." (V.I.Lenin,Collected Works, Vol 124, p. 21)

Varolan koşullarda ilhaklardan vazgeçtiği ve emperyalist olmaktan çıktığı yolunda boş hayaller doğuran istemler öne sürmek yerine, burjuva hükümetinin emperyalist doğasını sergilemek gerekmekteydi.

İKTİDAR SORUNU

Bolşevikler 1905'lerde burjuva demokratik devrimin yalnızca proletarya ve köylülerin bir devrimci demokratik diktatörlüğü ile tamamlanabileceğini öne sürüyorlardı. 1905 devrimi bu diktatörlüğü sağlayabilecek organları, İşçi Temsilcileri Sovyetlerini ortaya çıkarmıştı.

Şubat 1917 Devrimi Lenin'in devrimin yürütücü güçlerine ilişkin çözümlemesinin doğru olduğunu gösterdi. Çünkü devrim Bolşeviklerin 1905'te belirttikleri sınıflar, yani proletarya ve köylülük tarafından gerçekleştirilmişti. Lenin şunları söylüyordu: "İşçi ve Asker Temsilcileri Sovyeti - işte proletaryanın ve köylülüğün devrimci demokratik diktatörlüğü şimdiden burada bir gerçeklik durumuna getirilmiştir." (A.g.e.,s. 44-45). Ancak o günün koşullarında proletarya ve köylülüğün devrimci demokratik diktatörlüğü resmi iktidarı Geçici Hükümet'e devretmek üzere onunla bir anlaşmaya zorlanıyordu. Bu durum iki iktidarın son derece ilginç bir biçimde içiçe geçmesi sonucunu doğuruyordu.

Lenin şöyle diyordu: "Rusya'daki bugünkü durumun özgül özelliği ülkenin - proletaryanın yetersiz sınıf bilinci ve örgütlenmesi nedeniyle iktidarı burjuvazinin eline teslim eden - birinci aşamasından iktidarı proletaryanın ve köylülerin en yoksul kesimine geçmesini sağlayacak olan *ikinci* aşamasına *geçmekte* oluşudur." (A.g.e., s.22). Bu tüm iktidarın İşçi ve Asker Temsilcileri Sovyetleri'ne devredilmesi anlamına geliyordu.

O güne dek marksistler parlamenter cumhuriyeti sosyalizme geçişin politik bir biçimi olarak görüyorlardı. Ancak Paris Komünü'nün ve 1905 ve 1917 Şubat devrimlerinin deneylerini inceleyen Lenin, sosyalizm için mücadelede politik örgütlenmenin en iyi biçiminin Sovyetler olduğu sonucuna vardı. Bu marksist teorinin gelişiminde yeni bir adımdı.

"Bütün İktidar Sovyetler'e!" sloganı ikili iktidarın sona ermesi ve bütün devlet iktidarının İşçi, Asker ve Köylü Sovyetleri'ne, yani devrim boyunca Geçici Hükümet'in yanısıra kurulmuş olan ve içinde Sosyalist Devrimcilerin ve Menşeviklerin, küçük burjuva partilerinin hâla ağırlıklı olduğu Sovyetlere geçmesi anlamına geliyordu.

Ancak bu slogan Sovyetlerde çoğunluğu oluşturan partilerin temsilcilerinden bir hükümetin ortaya çıkartılması için bir çağrı anlamına da gelmiyordu. Çünkü böyle bir hükümet, emekçi kitleleri devrimin temel sorunlarının çözümünden saptırarak, devrimci sözcükler örtüsü altında aynı politikayı sürdürecekti. Dahası, Sosyalist Devrimcilerin ve Menşeviklerin etkin olduğu Sovyetler tarafından atanmış olan herhangi bir bakanın radikal demokratik istemlerle ortaya çıkması durumunda böyle bir bakan gerçek iktidarın egemen sınıflara binlerce düğümle bağlanmış olan memurların elinde toplanmış olması nedeniyle, bütün bir bakanlık mekanizmasının karşı koyması ile karşılaşacaktı. Böyle bir demokratik istem resmi mekanizmanın ağlarına yakalanmış olacaktı ya da buradan küçük, ılımlı bir reform olarak çıkacaktı. Eski mekanizmanın sürdürülmekte olması, baştaki bakanın Sovyet tarafından atanmasına bağlı olmaksızın burjuva etkisinin korunması sonucunu doğuracaktı.

"Bütün İktidar Sovyetlere!" sloganı aynı zamanda herşeyden önce, eski resmi mekanizmanın bütünüyle tasfiyesi ve tüm idari işlevlerin kitlelerle kaynaşmış olan ve sürekli olarak aşağıdan yukarıya denetlenen seçilmiş memurlara sahip demokratik sovyetlere devredilmesi anlamına geliyordu.

Lenin Nisan Tezleri'nde şöyle diyordu: "Bir parlamenter cumhuriyet değil - çünkü İşçi Temsilcileri Sovyetlerinden bir parlamenter cumhuriyete dönüş geri bir adım olacaktır ama baştan aşağıya, ülkenin her tarafında yer alan işçilerin, tarım emekçilerinin ve köylülerin Sovyetlerin Cumhuriyeti.

"Polisin, ordunun ve bürokrasinin ortadan kaldırılması.

"Hepsi seçimle gelecek ve yerlerinden alınabilecek olan bütün memurların maaşlarının ortalama bir işçinin ücretini geçmemesi." (A.g.e., s.22).

MÜCADELE BİÇİMLERİ

Marksizm hiçbir zaman mücadele biçimlerini "keşfetmez" yada uydurma biçimde bulup çıkarmaz, ama onları genelleştirir, örgütler ve devrimci sınıflar tarafından hareket boyunca ortaya çıkartılarak yürütülmekte olan mücadele biçimlerine bilinç katar. Marksizm tarihsel bir yaklaşım gerektirir. Ekonomik evrimin (politik, ulusal, kültürel, somut ve diğer koşullara bağlı olarak) çeşitli aşamalarında farklı mücadele biçimleri ortaya çıkar ve öne geçer. Ve bu da kendi payına ikincil, türevsel biçimleri değiştirir. Marksist-Leninist teori olanaklı olan tüm mücadele biçimlerinin kullanılmasını ve ana stratejik görevin çözümünde en fazla katkısı olanların seçilmesini gerekli kılar.

Petrograd: Devrim için ölenlere son saygı

e Lenin'in Partisi

Otokrasinin sona erdirilmesinden sonra kapitalist sistemin yıkılması yolunu açan Bolşevik Parti, kitleleri Geçici Burjuva Hükümeti hemen devirmeye ya da bemen bir ayaklanmaya çağırmazdı. Çünkü 1917 ilkbaharında ülkeyi ikili bir iktidar biçimlendiriyordu ve iktidar Geçici Hükümet'in yanısıra gerçekte, işçilerle askerleri birleştirebilecek ve onlara çıkış yolu gösterebilecek araçlara sahip olan Sovyetlerin elindeydi. Geçici Hükümet ancak kendisi için kitlelerden güven isteyen Sosyalist Devrimci ve Menşevik önderlere dayanarak iktidarını sürdürebiliyordu. Devrimden sonra berhangi bir başka kapitalist ülkeden çok daha fazla özgürlüğe sahip olan Rusya'da şiddet gerektiren bir durum sözkonusu değildi. Tüm bunlar iktidarın barışçı bir biçimde Sovyetler'e geçmesi olanağını yaratıyordu.

Şubat devrimi sonucunda milyonlarca kişi politikayla yakından ilgilenir duruma gelmişti. Genellikle politik deneyden yoksun olan ve küçük burjuva önyargılara sahip olan bu kitleler burjuvazi ile uzlaşma hayallerinden etkilenir durumdaydı ve kolaylıkla burjuvazinin etkisi altına girebilirlerdi. Onlara bu görüşlerinden arınmakta yardımcı olmak ve onları Sovyetler'den yana kazanmak gereklyordu.

Devrimin ilk aşamasında "Bütün İktidar Sovyetler'e!" sloganı Geçici Burjuva Hükümet'in hemen devrilmesi için bir çağrı anlamına gelmiyordu. Bu, kitleleri kendi fikirlerine kazanmak için ikna etmeye çalışan Bolşevik Parti'nin bir propaganda ve ajitasyon sloganıydı. Kitlelere kendi sınıf konumları ile kendi yanlış inançları arasındaki çelişkiyi göstermek ve onları kendilerinin ürünü olan devrimin zaferinin meyvalarından diğer sınıfların yararlandığına inandırmak gerekiyordu. Lenin tezlerinde Bolşevik Partinin birçok sovyette henüz tüm küçük burjuva partilerinin oluşturduğu blok karşısında azınlıkta olduğunu vurgulayarak şunları gösterdi: "Kitlelere, İşçi Temsilcileri Sovyetlerinin *olanaklı olan tek* hükümet biçimi olduğu gösterilmelidir ve bu nedenle görevimiz *bu* hükümetin burjuvazinin etkisi altına girmesi durumunda sabırlı, sistematik ve tutarlı bir biçimde onların taktiklerinin hatalarının *açıklamasını* sunmak ve özellikle kitlelerin pratik gereksinimlerine uyarlanan bir açıklama getirmektir." (A.g.e.)

Devrimin barışçı gelişimi yalnızca iktidarın Sovyetlere barışçı bir biçimde geçişi anlamına gelmiyordu. Bu aynı zamanda burjuva demokratik devrimin bir sosyalist devrime doğru daha sonraki gelişiminin de barışçı bir biçimde sürebileceği anlamına geliyordu. Devrimin barışçı bir biçimde gelişme olanağı Parti'nin geçici olarak savaş dönemi boyunca atmış olduğu emperyalist savaşı bir iç savaşa dönüştürme sloganının kaldırılması sonucunu doğuruyordu. Daha doğrusu, devrimin bu belirli geçiş evresinde, iç savaş barışçı, uzun ve sabırlı bir sınıf propagandası olacaktı. Silahlı gücün askerlerin elinde olduğu ve Geçici Hükümet'in şiddete başvurmadığı sürece bu propaganda kitleleri barışçı bir biçimde sosyalizme götürmeyi amaçlıyordu.

BOLŞEVİKLERİN EKONOMİK PLATFORMU

Lenin sanayialanında da, üretim ve dağıtım üzerinde denetimin gerçekleştirilmesi, ülkedeki tüm bankaların birleştirilerek tek bir ulusal bankaya dönüştürülmesi, en önde gelen şirketlerin vb. kamulaştırılması istemlerini geliştirdi. Toprağın kamulaştırılmasıyla birlikte bu önlemler henüz sosyalizmin getirilmesi anlamına gelmiyor, ancak kendi bütünlüğü içinde ve gelişim sürecinde bunlar henüz Rusya'da tek bir darbe ile doğrudan doğruya gerçekleştirilemiyecek, ama bu tür ivedi olarak gerekli geçici önlemlerin sonucunda başarılabilecek olan *sosyalizme geçişi* belirleyecektir." (A.g.e. C. 23, S. 341)

Tarım kesimine ilişkin olarak da Lenin şu önlemleri sıraladı: Tüm büyük toprak mülkiyetine el konulması, ülkedeki tüm toprakların kamulaştırılması, toprağın Yerel Tarım Emekçileri ve Köylü Temsilcileri Sovyetleri'nin denetimine verilmesi. Bunların yanısıra Lenin ayrı bir Yoksul Köylü Sovyetleri'nin oluşturulmasının ve yerel koşullara göre büyüklüğü 100 hektardan 300'e kadar olan büyük topraklarda sovyetlerin denetiminde ve kamu malı olan birer örnek çiftlik yaratılmasının gerekliliğine inanıyordu.

Büyük topraklara tazminatsız olarak el konulması, ve tüm toprakların kamulaştırılması Şubat devrimi öncesinde bile Bolşevik Progranın bir istemiydi. Ancak Şubat sonrasındaki yeni duruma uygun olarak Bolşevik Parti'nin tarım politikasındaki bazı noktaların değiştirilmesi gerekti. Şimdi önde gelen görev, ücretli işçinin ve küçük üreticinin çıkarlarının ve politikasının şimdiden farklılaşmış olması nedeniyle, bir yanda proleter ve yarı proleter unsurlar, öte yanda köylülerin yukarı kesimi arasındaki ayrılıktan ötürü mevcut "devrimci-demokratik diktatörlük" içerisindeki kaçınılmaz farklılaşma için hazır olabilmekti.

Lenin yoksul köylülerin çıkarlarını savunarak, köy emekçilerini, Geçici Hükümet tarafından vaad edilen Kurucu Meclis'in bir çağrısını beklemeksizin toprağa derhal ve örgütlü bir biçimde el koymaya çağırdı. Toprak reformu sürecince toprağın köylülüğün üst kesimine değil de emekçi köylülere geçmesini sağlayacak ayrı bir Tarım Emekçileri Temsilcileri ve Yoksul Köylüler Sovyeti kurulması zorunluluğunu ısrarla vurguladı. Bu sovyetler, büyük toprak sahiplerinin topraklarına el konulması sonucunda geniş topraklarda kurulan örnek çiftlikleri - geleceğin devlet çiftliklerinide denetleyeceklerdi. Toprak programının amacı emekçi köylülerin yıllardan beri sahip oldukları özlemlere hemen yanıt verebilmek, tahıl üretimini geliştirmek ve artırmak ve kıtlıkların üstesinden gelebilmekti.

"Ben kesinlikle Tarım Emekçileri ve Köylü *Sovyetlerinin tüm* toprağa *hemen* el koymasından yanayım." Lenin böyle diyordu. Ve şunları ekliyordu: "Ancak gene *kendileri* en sağlam düzen ve disiplini gözetmeli ve makinalarda, binalarda ve ambarlarda en ufak bir hasara izin vermemeli ve tarımda ve tahıl üretiminde hiçbir biçimde örgütsüzlüğe yol açmamalı, tersine, askerlerin *iki kat* fazla tahıla gereksinimi olduğu ve insanların açlıktan kırılmalarına izin verilemeyeceği için bunları *geliştirmelidirler*." (A.g.e. C. 24, S. 47)

Lenin tezlerinde programın gözden geçirilmesinin ana çizgilerini belirleyerek Parti Programının değiştirilmesi için bir kongre önerdi.

Lenin, emperyalizm ile emperyalist savaşın bir tanımını yapabilmek ve Bolşeviklerin devlete karşı tutumlarını temellendirebilmek, bir "komün devleti" yani Sovyet devleti istemlerini biçimlendirebilmek için programın içinde bulunulan tarihsel döneme ilişkin çözümlemesini değiştirmeyi de gerekli buldu.

Lenin aynı zamanda Parti'nin adının değiştirilerek Sosyal-Demokrat Parti yerine Marx ve Engels tarafından önerildiği biçimiyle Komünist Parti olarak adlandırılmasının zamanının geldiğine de inanıyordu. Birincisi, "Sosyal-Demokrasi" adı bilimsel değildi. Çünkü kapitalist toplum doğrudan doğruya yalnızca, üretim araçlarının ortak mülkiyetine dayanan ve ürünlerin dağıtımının kişinin emeğine göre yapıldığı sosyalizme geçebilirdi; ama sosyalizm de giderek "herkesten yeteneğine göre, herkese gereksinimine göre" ilkesinin geçerli olduğu komünizme doğru gelişmek durumundaydı. İkincisi, adın ikinci bölümünü oluşturan "demokrasi" sözcüğü de doğru değildi. Çünkü demokrasi genelde devlet biçimlerinden birisinin adıydı ve (anarşistlerin tersine) marksistler sosyalizme geçiş sürecinde devlete olan gereği kabul etmekteydiler, ancak bu da (oportünistlerin benimsediklerinin tersine) alışılagelmiş bir burjuva parlamenter devleti değil, Paris Komünü türünde bir devlet, 1905 ve 1917'nin İşçi ve Asker Temsilcileri Sovyeti devletiydi.

Lenin tarafından Parti'nin adının değiştirilmesi için gözönünde tutulması gerektiği belirtilen bir başka konu da Sosyal-Demokrat önderlerin ve parlamentodaki temsilcilerin çoğunluğunun sosyalizme ihanet etmiş ve ulusal burjuvazinin yanında saf tutmuş olmalarıydı. Sovyetlerdeki ve diğer kurumlardaki her grupta işçiler ve askerler adım başı kendilerini Bolşevikler gibi Sosyal-Demokrat olarak adlandıran ama burjuvaziyle uzlaşmaya hizmet eden kişileri görebiliyorlardı. Lenin sosyal şovenizmin tüm çeşitleriyle tam bir kopmayı sağlamakta kararlıydı ve yeni bir Enternasyonal'in yaratılması için çağrıda bulundu.

Lenin Nisan Tezleri'nde teorik olarak burjuva demokratik devrimden bir sosyalist devrime geçiş için somut bir mücadele planını bütün açıklığı ile sergiledi.

Emperyalist halkayı kıran Rusya'daki devrim dünya devriminin bir başlangıcı ve ayrılmaz bir parçasıydı.Lenin uluslararası devrimci hareketin bütün bir deneyimini ve özellikle Rus proletaryasının devrimci mücadelesinin zengin deneyimini genelleştirerek yeni bir politik iktidar biçimini, proletarya diktatoryasının bir politik biçimi olarak Sovyet Cumhuriyeti'ni tanımladı. Devrimci sınıf eski toplumsal düzenin ve devlet sisteminin yıkılması ve yeni sosyalist toplumun kurulması için yeni bir silaha sahip kılındı.

Lenin'in Tezleri çeşitli ülkelerin Komünist Partileri için strateji ve taktikler modeli, sosyalizme geçiş için somut koşulları, yer ve zamanı hesaba katan somut bir plandır.

Nisan Tezleri'nin tarihsel önemi burada yatmaktadır.

ISAAK MINTS

(Socialism: Theory and Practice, Nisan 1977 N. 4)

CHP yönetimi sanık sandalyesinde

SEMİH GÜMÜŞ

Cumhuriyet Halk Partisi, 14 Ekim seçimlerindeki büyük yenilgisi üzerine Olağanüstü Kurultay kararı aldı. 4-5 Kasım günlerinde yapılan Kurultay'ın sonuçları, Yürüyüş baskıya verildiğin de henüz alınmamıştı. Ne var ki, Olağanüstü Kurultay kararı bile CHP'nin içinde bulunduğu durumun, iç çatışmalarında ağır basan eğilimlerin belirlenmesi ve kurultay sonrası olası gelişmelerin çözümlenmesine olanak veriyor.

14 Ekim seçimlerinde CHP'nin büyük yenilgisinin başlıca nedeni, 1977'den bu yana izlediği politikadır. Özellikle de hükümet olduğu dönemde, sınıf saflaşması içindeki yerini tekelci büyük burjuvazinin yanında alan, bunun sonucunda da işçi sınıfının ve emekçi kitlelerin yaşam ve CHP Olağanüstü Kurultay kararı aldı. Genel Yönetim Kurulu istifa etti, CHP içinde öteden beri varlıkları ve işlevleri bilinen hizipler yoğun kulislere ve faaliyetlere başladı.

Olağanüstü Kurultay hem CHP Genel Yönetim Kurulu'nun ve Genel Başkanının tabana hesap vereceği, hem de - ve daha da önemlisi - tabanın hesap soracağı bir Kurultay olacak. Bu Ecevit tarafından da böyle kabul edildi, hizipler de bunun hazırlığını yaptılar. Gelgelelim bu "eleştiri-özeleştiri" alışverişi, bu kez öncekilerden de çok daha büyük bir kargaşa içinde sürdü.

Topuz ve Baykal hiziplerinin yanı sıra, değişik ve ilginç "başlar" uç vermeye başladı. Örneğin, Necdet Uğur "sağ mı sol mu" şaşırtmacası yaparak, hiziplerin taban karşısındaki belirsizliğine bir yenisini ekliyordu. Necdet Uğur'un bu "çıkışı" da tıpkı Ali Topuz ve Baykal hizipleri gibi saptırıcı bir işlev taşıyor, vuşturulmasını önleyen bir işlev görmektedirler.

"SOL KANAT" NE YAPACAK?

CHP'nin sağ merkez yönetimi ile taban arasındaki kutuplaşmayı asıl dile getirme iddiasında olan "sol kanat"tır. CHP'nin "sol kanadı" 1973'den sonra netleşmeye başlayan ama, hâlâ netleşememenin sancılarını yaşayan bir muhalefet hareketidir. CHP tabanının antifaşist, antiemperyalist özlemleri doğrultusunda CHP politikasına ağırlık koyma iddiasında olan "sol kanat" muhalefeti, bugüne dek tabanın örgütlenme isteğinin gerisinde kalmış, sağ merkez yönetiminin karşısına bir politika alternatifiyle çıkamamıştır.

Bunda, Genel Merkez'in tabanın ilerici taleplerini türlü çeşitli yolla engellemeye çalışması ve saptırıcı hiziplerin yanı sıra; "sol ilkesiz ve tabanı temsil etmekten uzak platformlar kurma eğiliminde gözükmesi, ilk olumsuzluk işaretini vermiştir. Kurultay günlerinde nasıl bir politika izleyeceği de belli değildir.

Olağanüstü Kurultay'ın en önemli yanlarından biri, budur. CHP'nin sağ merkez yönetimiyle taban arasında derinleşen kutuplaşmanın ilkeli bir tarafı olamaması; tabanın antifaşist, antiemperyalist istemlerini temsil edememesi durumunda; "sol kanat"ın bu Kurultay'dan sonra taban için bir "çıkış yolu" olmaktan çıkma sürecine girmesi büyük bir olasılıktır.

SORUMLU CHP'NİN SAĞ MERKEZ YÖNETİMİDİR

CHP için önemli bir hesaplaşma alanı olması gereken Olağanüstü Kurultay'da, Genel Başkan Ecevit "özeleştiri" yapacağını açıkladı. Ecevit'in bu özeleştirisinin de tamamıyla saptırıcı bir kimler olduğu bir yana, bu "dış etkiler"den neyin kastedildiği de açık değildir. Bundan sol, sosyalist güçlerin kastedilmesi, CHP'nin, iç sorunlarını temelsiz teşhislerle çözeceğini sanma yanılgısını hâlâ sürdürdüğünün işaretidir. Eğer bununla çeşitli sermaye grupları kastediliyorsa, bunun da CHP'nin tarihsel çıkmazı olduğunu kabullenmek gerekir.

CHP'nin hükümette iken sürdürdüğü politika onun bugünkü durumunu açıklamaya yetecektir. 24. Kurultay'a sunulan raporda da belirtilen, "devletin ve ülkenin bütünlüğü, ulusumuzun bölünmezliği" gibi gerici sloganların yanında, "Biz dar zamanların partisiyiz. Dar ve güç zamanların partisi olarak tarihimiz bize devleti kuran parti olarak devleti kurtaran parti olma görevini de yüklemiştir" sözleri, CHP'nin bunalımını apaçık orta yere sermektedir.

Bu düşünceler, sözkonusu raporda "Cepheciler bozacak, biz düzelteceğiz" şeklinde dile getiriliyordu. Ecevit de bunun CHP'nin "kaderi" olduğunu 14 Ekim'in hemen ertesinde tekrarlıyordu.

CHP'NİN SAĞ MERKEZ YÖNETİMİYLE TABAN ARASINDA DERİNLEŞEN KUTUPLAŞMANIN İLKELİ BİR TARAFI OLAMAMASI, TABANIN ANTİFAŞİST, ANTİEMPERYALİST İSTEMLERİNİ TEMSİL EDEMEMESİ DURUMUNDA, "SOL KANAT"IN BU KURULTAY'DAN SONRA TABAN İÇİN BİR "ÇIKIŞ YOLU" OLMAKTAN ÇIKMA SÜRECİNE GİRMESİ BÜYÜK BİR OLASILIKTIR' OLAĞANÜSTÜ KURULTAY'IN EN ÖNEMLİ YANLARINDAN BİRİ BUDUR...

koşullarını dünden daha fazla ağırlaştıran CHP, ilerici-demokratik güçlerin anti-faşist istemlerine de kimi zaman kulak tıkayarak, kimi zaman da bu istemleri yasal yöntemlerle bastırarak, bu seçim sonuçlarına yolaçmıştır. Aynı illerde 1977'de oyunu aldığı bir milyon emekçinin, CHP'nin "özveri" politikasını elinin tersiyle itmesi de bunu göstermektedir.

14 Ekim seçim sonuçları öylesine ilginç bir tablo ortaya koydu ki, bir genel seçim geçirilmemesine ve parlamentodaki sayısal denge esas olarak değişmemesine karşın, CHP ağırlıklı hükümet istifa etmek zorunda kaldı. İlk kez iktidara geldiği ve geniş emekçi kitlelerin çığ gibi büyüyen özlemlerinin odağı olduğu bir ülkede, sosyal demokrat bir partinin bu denli kısa sürede, bu denli büyük bir iflasla karşılaştığı bir başka ülkeye rastlamak oldukça zordur.

YANILTICI HİZİPLER

Sınıf mücadelesinin gittikçe keskinleşmesi, CHP'nin örgüt yapısına da yansıyor. Başarısız seçim sonuçları elbette çok kısa bir süre içinde CHP içinde yankısını bulacaktı. Nitekim bu yankılanma oldukça da şiddetli oldu tabanın tepkilerini sağa kanalize etmeyi amaçlıyordu.

Topuz-Baykal hizipleri, önceki Kurultaylarda olduğu gibi, bu kez de, ne istediği, neyi amaçladığı belli olmayan bir muhalefeti sürdürdüler. Bu hizipler görünüşte "şert" bir muhalefet yaptılar ama, ağır seçim yenilgisinden bir yandan CHP merkez yönetimini sorumlu tutarken, öte yandan da merkez yönetiminin başı Ecevit'i aynı sorumluluktan "tenzih etmeye" çalıştılar. Topuz-Baykal hiziplerinin ve bazı "sol kanat" liderlerinin sürdürdükleri muhalefet, işte bu ciddiyet içindeydi!

Kaldı ki, bu hiziplerin muhalefetini inandırıcı, ciddi bulmak şu nedenle de olanaksızdı: Topuz ve Baykal hem kendileri, hem de yandaşlarıyla aynı başarısız hükümet içindeydiler ve hükümetin işçi ve emekçiler karşısındaki sorumluluğunu paylaşanlar olarak, Olağanüstü Kurultay'da CHP tabanına hesap verecekler arasında bulunuyorlardı.

Bir kez daha vurgulamak gerekiyor: Topuz ve Baykal ya da olası benzer hizipler, çeşitli büyük tekelci sermaye gruplarıyla içli-dışlıdırlar ve 24. Kurultay'da da görüldüğü gibi CHP tabanının ilerici istemlerine yanıt vermek bir yana, tabanın muhalefetinin tutarlı bir ilkeler bütünlüğüne kanat"ın kendi içinde de *örgütlü bir muhalefet olamaması, gerekli kadrolaşmayı yaratamaması ve en önemlisi ideolojik-politik temellere dayanan bir program seçeneği ortaya koyamaması belirleyici olmuştur.*

"Sol kanat" 4-5 Kasım'daki Olağanüstü Kurultay'a da bu dağınıklıkla ve belirsizlik içinde girmektedir. Doğrusu, CHP içinde kimler "sol kanat"tandır, bu bile bilinmemektedir. Çünkü, yalnızca kişisel hesaplarla kendini "sol kanat"tan gösteren kişiler CHP içinde bir istisna değildir. Sözgelimi, son dönemde "sol kanat" içinde sayılmanın başlıca ölçütleri, sıkıyönetime "karşı çıkmak" ya da 1 Mayıs'ın kutlanmasını istemenin ötesine pek geçememiştir. Ama bu istemleri grup toplantılarında ya da parlamentoda kürsüden savunmanın dışında, bu istemler doğrultusunda başka neler yapılmıştır, hangi demokratik istemlerin takipçisi olunmuştur, bunlar bilinmemektedir! "Sol kanat"ın ilkeli, ciddi bir *muhalefet hareketi* olması için bu belirsizlik ve kargaşadan kurtulması gerekmektedir.

"Sol kanat" Olağanüstü Kurultay öncesi bu konuda ümit vermemiştir. Kurultay'a giderken, Topuz-Baykal hizipleriyle işlevi olacaktır. Ecevit, Genel Yönetim Kurulu'nun istifasıyla hizipler arası çelişkilerin daha da keskinleşmesini önlemeye çalışmıştır. Zaten Olağanüstü Kurultay kararı ile amaçlanan, seçim ortamının sıcaklığı kaybolmadan, CHP tabanının tepkilerinin bastırılması, teslim alınması olmuştur.

CHP tabanı çok iyi bilmektedir ki, 14 Ekim seçiminin sonuçlarından sorumlu olan CHP'nin sağ merkez yönetimidir, bu yönetimin başını çeken Genel Başkan'dır. Kitlelerin antifaşist taleplerini bastıran, ilerici-demokratik güçlerle işbirliğinden bucak bucak kaçan, verdiği onca söze karşın emekçilere yaşamı çekilmez hale getiren ve sırtını tekelci büyük burjuvaziye yaslayan, CHP'nin sağ merkez yönetimidir.

Bu gerçeklere gözlerini yuman CHP merkez yönetimi CHP'nin iç sorunlarını yalnızca "dış etkiler"de aramaktadır. 24. Kurultay Raporu'nda da bu düşünceler şöyle dile getiriliyordu: "Cumhuriyet Halk Partisi örgütünde dışımızdan sorunlar yaratmaya çalışanlar, örgütün sağlamlığını ve bütünlüğünü görerek hayal kırıklığına uğramışlardır..." "Hayal kırıklığına uğrayanlar"ın

Bütün bunlar, CHP'nin sağ merkez yönetiminin en yetkili ağızlarından kendini ele vermesinden başka türlü nasıl yorumlanabilir? İşte Olağanüstü Kurultay'da CHP tabanı, bu sözlerde ifadesini bulan, tekelci burjuvazinin reformcu partisi olma çabasının, tekelci burjuvazinin sorunlarını kitlelerin çıkarları ve istemlerini çiğneyerek çözmeyi amaçlayan parti olmasının hesabını sormayı beklemektedir.

Olağanüstü Kurultay, ülkemizdeki sınıf mücadelesinin bugünkü durumunun CHP'ye nasıl yansıyacağını gösterecektir. Politik güçler dengesinin daha da sağa yöneliminin önüne geçilmesi, antifaşist güçlerin birlikteliğinin güçlendirilmesi, demokratik hak ve özgürlüklerin gerici iktidarlara karşı titizlikle korunması bakımından bu Kurultay önem taşımaktadır.

CHP tabanı, Ecevit'in ve merkez yönetiminin o'nu teslim alma girişimlerini ters yüz etmek, örgütlü bir muhalefete yönelmek zorundadır. İşçi sınıfının ve emekçi kitlelerin beklentisi budur. Antifaşist güçlerin bu alanda da berraklığa, kararlılığa ihtiyacı vardır.

VURGUN ARACI DÜŞÜK KAPASİTE

Taşkömürü, linyit, hampetrol, kromit, demir cevheri, çimento, gübre, elektrik enerjisi... Tümü de yeraldıkları sektörler içinde temel niteliği olan mallar. Bu malların üretimindeki değişimlere bakıldığında, Türkiye sanayiin nurlu ufuklara doğru mu yol aldığını, yoksa yerinde sayarak, giderek daha çok dışa bağımlı hale mi geldiğini anlamak mümkün.

Türkiye'de büyük özel sermaye, kamu kesimi elindeki fabrika ve işletmelerde, verimliliğin ve kapasite kullanım oranlarının çok düşük olduğunu yineleyip durur. Ve tabii bu kuruluşların kendisine devrini ister. Türk Sanayicileri ve İşadamları Derneği TÜSİAD tarafından yayınlanan Görüş dergisinin hemen her sayısında çeşitli biçimlerde değinilir bu konuya.

"Özel sektör, elektrik üretmek istese 'bu kamunun işidir' diye önlenir. Özel sektör motor yapmak istese 'bunu kamu yapacak, her nekadar 15 yıldır yapamadık ama ileride yapacağız. Sen sakın motor yapma' denilir. Özel sektör dökümhane kursa, 'ağır sanayie girip KİT'lere rakip olmak istiyor' denilir. Demir-çelik üretmeye kalksa, 'özel kesim devletin stratejik temel mallarının üretimini eline geçiriyor' diye endişe duyulur..." *(Görüş, Sayı 8, Ağustos 1979)*

"... İngiliz Çelik Şirketi, ilk olarak Kuzey Galler'de bulunan çelik üretim tesisini kapatmayı kararlaştırdı. Şirket yetkilileri geçen yıl fabrikanın 27 milyon İngiliz Lirası (yaklaşık 68 milyon dolar) zarar ettiğini bildirdiler.

"27 milyon İngiliz lirası yaklaşık 2.7 milyar Türk Lirasıdır. Demek ki İngilizler bir fabrikalarının bir yıl için 2.7 milyar lira zarar etmesine dayanamıyorlar. Hatırlatma: IMF'e Maliye Bakanlığı'nın verdiği rakamlara göre, bizim KİT'lerin 1979 yılı işletme zararları 66 milyar lira olacak." *(Görüş, Sayı 9, Eylül 1979).*

1977 yılının Şubat ayında ithalat transferleri durdurulduğunda, özel sektör "ithalat yapamıyoruz, üretim duruyor, batıyoruz" türünden feryatlara başlamıştı. Üretimi önemli ölçüde dış girdilere bağımlı olan, montaja dayalı sanayiler, bunca döviz kıtlığına, ithalat güçlüklerine karşın nasıl oluyordu da bir sonraki 12 aydan altın yılını yaşıyordu? Üretimi gerçekten düşük bir düzeyde seyrederken hangi nedenle, tekellerin gücüne güç katılıyordu?

Bu yılın ilk dokuz aylık döneminde izlenen temel mallardan üretimleri dış girdilere bağımlı olmayanlarda geçen yılın eşdönemine göre bir artış sözkonusudur. Ancak geçen yıl ve 1977'de, kapasite kullanım oranlarının yüzde 50 dolayında olduğu ve bu oranın bazı sektörlerde yüzde 25-30'a dek düştüğü anımsandığında, gerçek bir üretim artışından sözedilemeyeceği ortaya çıkmaktadır. Örneğin, 1978 yılındaki kurulu kapasitesi 150 bin ton olan Soda Sanayii A.Ş. de ilk dokuz ayda üretilen soda miktarı 87 bin ton, DYO'nun 29 bin ton kapasiteli iki fabrikasında üretilen boya ve vernik ise 12 bin tondur. İstanbul Gübre Sanayii A.Ş. de 330 bin tonluk amonyak üretim kapasitesine karşın yılın dörtte üçünde 102 bin ton amonyak, Akdeniz Gübre Sanayii'ndeki 70 bin tonluk fosforik asit kapasitesine karşın ilk dokuz ayda yaklaşık 6 bin tonluk üretim gerçekleştirilebilmiştir.

Kapasite kullanımına ilişkin bu yıla ait veriler de benzer durumu yansıtmaktadır. Yıllık kurulu kapasiteleri 11.590 bin tona ulaşan özel kesim çimento fabrikaları, Ağustos sonuna dek 5.988 bin tonluk üretim yapmıştır. Klinkerde de 11.974 bin tonluk 1979 yılı kapasitesinin, yılın ilk sekiz ayında yüzde 42'si kullanılabilmiş ve 5.055 bin ton klinker üretilmiştir. Üçü yabancı sermayeli dört özel lastik fabrikasında ise yıllık toplam kapasite 8,5 milyona yaklaşırken, ağustos sonuna dek bunun üçte biri kullanılmış ve toplam olarak 2,9 milyon adet binek, kamyon, otobüs, traktör lastiği ve iç lastik üretilmiştir.

Özel kesimin yer aldığı sektörlerin tümünde gözlenen bu düşük oranlı kapasite kullanımına karşılık, kamu eliyle işletilen fabrikalara da el atma isteğindeki ısrarın altında yatan kâr ve piyasayı tümüyle denetim altına alma amacıdır. Bugün, özel kesime ucuz girdi sağlamak ve yarattığı kaynakları bu kesime en ucuzundan özel sektöre aktarma politikalarını izleyen Kamu İktisadi Teşebbüsleri'nin zararları ile, alanında tekel olan bir özel işletmenin zararı farklı sonuçlar vermektedir. Tüm emekçilerden peşinen kesilen vergilerle yapılan kamu yatırımlarının meyvalarını toplayan özel kesim, bilinçli olarak ettiği zararı bir sonraki yıl katlayarak çıkartmaktadır. Tekelleşme sürecinin hızlandığı sektörlerde, piyasa fiyatı tekeller tarafından belirlenmektedir.

1973-1976 döneminde boy atmaya hazır hale gelen onbinlerce küçük ve orta büyüklükteki işletme, 1977-1979 döneminde iflas bayrağını çekmiştir. Merkez Bankası tarafından bu yıl dövizlere uygulanmaya başlanan katlı kur sistemi de tekelleri ve üretimlerini iki nedenle etkilemiştir: Dolar başına 47 lira ödeyerek yaptığı ithalatla üretimini gerçekleştiren ithalatçı sanayiciler, dolarlara ödediklerini olduğu gibi sattıkları malların fiyatlarına yansıtabilmektedirler. Öte yandan, Merkez Bankası'ndaki döviz kaynağının yanısıra, sanayicilerce kullanılan bir başka kaynak daha vardır: Tahtakale piyasası adı verilen bu piyasadan sağlanan dövizlerle, transferlerin durduğu 1977 yılı Şubat'ından sonra özel kesim ithalatı daha değişik yollardan sürdürülebilmiştir! Bu nedenle, geçtiğimiz ay içinde Merkez Bankası Başkanı İsmail Hakkı Aydınoğlu tarafından yapılan "Alman kredisi geldi ama, özel kesimden transfer talebi yok" biçimindeki açıklama da, "döviz yok" diye sızlanan özel kesimin gerçek durumunu yansıtması bakımından hayli ilginçtir.

Burjuvazi, politik iktidarları eliyle, kısa ve uzun dönemde karşı karşıya geldiği sorunları çözümlemeye çabalıyor. Kapitalizmin gündemindeki bu sorunların çözümünü kimi zaman kendi has partisine, kimi zaman da geçtiğimiz 21 aylık dönemde olduğu gibi sosyal demokrat iktidarlara yüklüyor. Bu dönem, döviz kıtlığı, hayat pahalılığı, üretim düşüşünün Türkiye kapitalizminin ayrılmaz parçaları haline gelirken, daha geniş kitlelerin, emekçilerin, çalışanların yoksulluğa itildiği, tekellerin ise kısa dönemde sağladıkları yüksek kârlarla daha da saldırganlaştığı bir dönem oldu. Aynı zamanda, sistemin kendisini değil, sağını solunu düzlemeye kalkan politik iktidarın işlevinin sona erdirildiği dönem.

(Ocak - Ağustos) Bazı Önemli Malların Üretimi
(Bin Ton)

MALLAR	1978	1978 yılı Programı	1979
LİNYİT	5.640	18.853	6.416
TAŞKÖMÜRÜ	2.914	4.600	2.767
HAMPETROL	1.793	2.801	1.915
ET	48	140	35
YEM	203	434	171
KAĞIT	210	337	205
LASTİK (bin adet)	3.059	7.600	2.982
HAMPETROL İŞLEME	9.034		7.283
ÇİMENTO	10.541	18.892*	9.445
KOK	1.058	2.701	1.383
HAMDEMİR	1.023	2.905	1.329
SIVI ÇELİK	1.032	2.700	1.254
SIVI ALÜMİNYUM	22	30	21
BAKIR	17	36	13
TRAKTÖR (adet)	7.987	39.400	9.598
OTOMOBİL (adet)	33.814	66.750	29.244

Kamu-Özel Sektör 1979 yılı kurulu kapasiteleri

Tekellerin gündeminde yeni zamlar

14 Ekim seçimlerinin ardından Hükümeti kurma görevinin AP Genel Başkanı Süleyman Demirel'e verilmesiyle iş çevrelerinde kıpırmanda başladı. Kısa adı TÜSİAD olan Türk Sanayici ve İşadamları Derneği'nde "gizli" bir toplantı yapan İstanbul'lu işadamları bir durum değerlendirmesi yaptılar. Toplantının hemen erteinde ise TÜSİAD'ın Başkanı Feyyaz Berker'in sahip olduğu TEKFEN Holding'e bağlı ampul fabrikalarından İzmit'teki Birleşik Aydınlatma Fabrikası'nın üretimini durdurduğu açıklandı. Fabrika yetkilileri, üretimi durma gerekçesini, ' ampuillerin her birinin maliyetinin 77 lira olma ına karşın, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı tarafından 58 liralık birim fiyat belirlendiğini, bu nedenle daha fazla maliyetin altında satış yapmamak" biçiminde açıkladılar.

Dayanıklı tüketim maddelerinin fiyatları alabildiğine artarken, un, tuz, çay, yağ gibi piyasada bulunmayan mallar listesine enkandesant ampullerin de eklenmesi hiç sürpriz olmadı. Çünkü, Türkiye'nin ampul gereksiniminin yüzde 60'ını karşılayan Tekfen'in uzun süredir üretimini düşük tuttuğu,iki yıl öncesinde 7,5 liraya satılan bir ampulün karaborsada bu yıl 75-80 liradan alıcı bulabildiği bilinmekteydi.

Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı'nda 200'ü aşkın mal fiyat farkı için beklemektedir. Yani Tekfen'i diğer fabrikalar izleyecek, 1980 yılına a'dan z'ye her türlü mala yeni zamlarla girilecektir. Böylece, piyasadaki "yok"lar birdenbire piyasada bulunabilir hale gelecek, kuyruklar ortadan kalkacaktır. Görünen o ki, aynı yıla işçiler, memurlar ve diğer tüm emekçiler iki yakası biraraya gelmeyen bütçelerini denkleştirmeye çalışarak ve zorunlu ihtiyaç maddelerinin bir bölümünden davazgeçerek gireceklerdir.

EKONOMİ HABERLER

1979 İÇİN ÖNGÖRÜLEN DIŞ TİCARET AÇIĞINA ŞİMDİDEN ULAŞILDI

Eylül ayında 617 milyon dolarlık ithalatyapıldı. 1978 yılının eş ayında yapılan ithalata göre yüzde 48 daha fazla olan bu tutar, 1979 yılında bir ay içinde en yüksek düzeydeki ithalatın gerçekleştirildiğini gösteriyor. Eylül ayı İthalatıyla birlikte, yılın ilk dokuz aylık dönemindeki ithalat toplamı 3 milyar 627 milyon dolara ulaştı. Bu arada, yılın ilk üç çeyreğindeki dış ticaret açığı da 1 milyar 962 milyon dolara çıktı. Bu değer, 1979 yılı sonu için beklenen dış ticaret açığı idi.

AET GÖRÜŞMELERİ İÇİN YENİ HÜKÜMET BEKLENİYOR

Geçtiğimiz hafta yapılan Ortak Pazar Dışişleri Bakanları toplantı ında Türkiye ile ilişkiler konusu ele alındı ve AET" nin Türkiye'ye sağlamayı öngördüğü 100 milyon dolarlık özel fonun 1980-1981 döneminde somut projelerin gerçekleştirilmesinde kullanılması ilke olarak kabul edildi. Fon'un kullanılma yolları ve serbest bırakılacak bölümü Daimi Delegeler Komitesi'nce saptanacak. Toplantıda birer konuşma yapan, Konsey dönem başkanı İrlanda Dışişleri Bakanı Micheal O'Kennedy ve Komisyon Başkan Yardımcısı Wiiliam Haferkamp, Türkiye'deki siyasi ortamın belirsizliği nedeniyle, taraflar ara ındaki ilişkileri canlandırmaya yönelik görüşmelerin bir süre daha ertelendiğini bildirdiler.

ASO'YA GÖRE BANKALAR KARARNAMESİ ANAYASAYA AYKIRI

Ankara Sanayi Odası, Bankalar Yasa ı'nda değişiklik yapan Bakanlar Kurulu kararname ine ilişkin görüşlerini bir raporla açıkladı. Banka murakıplarına vergi inceleme yetkisi verilmesinin Anayasa'ya aykırı olabileceğini öne süren raporda yasa değişikliği ile kamu sektörü ile özel sektör ara ındaki dengenin, kamu kesimi lehine bozulmaması gerektiği savunuldu. ASO tarafından hazırlanan raporda ayrıca, banka hisse senetlerinin "i me yazılı" olması, banka iştiraklerinin sınırlandırılması, kredi ve iştiraklerde kamu sektörüne ayrıcalık tanınmasının, yasayı "olum uz" biçime soktuğu iddia edildi.

7 Kasım Büyük Ekim Devrimi 62 Yaşında

Lenin'in devleti: Askeri yumuşama yaşamsaldır

DIMITRI USTİNOV

SBKP MK Politbüro üyesi
SSCB Savunma Bakanı
Sovyetler Birliği Mareşali

Büyük Ekim Devriminin yarattığı genç Sovyet devletinin ilk eylemi olan Barış kararnamesi dünya uluslararası ilişkiler tarihinde de yeni bir dönemi başlattı. Dünya ölçüsünde kapitalizmden sosyalizme geçiş sürecinin belirlediği yeni dönemin yasallıkları, başta Sovyetler Birliği ile tüm sosyalist ülkelerin tutarlı politikaları sonucunda gitgide güçleniyor, etki alanı genişliyor. SSCB Savunma Bakanı D. Ustinov, uluslararası yumuşama sürecinin bugün ulaştığı aşamada barış güçlerinin önündeki görevleri inceliyor.

Sovyet delegesi Litvinov 1934'de Milletler Cemiyeti'nde barışçı önerilerini açıklıyor...

SBKP MK Genel Sekreteri ve SSCB Yüksek Sovyet Prezidyum Başkanı yoldaş L.İ. Brejnev'in ADC'yi ziyareti sırasında öne sürdüğü yeni, barışçı öneriler, hükümetler, siyasi partiler, toplumsal örgütler ve geniş kamuoyu tarafından aktif biçimde tartışılıyor.

Sovyet önerileri, tüm Sovyet halkının, sosyalist topluluk ülkeleri halklarının ve ileri dünya insanlarının geniş takdirini ve içten desteğini kazandı. Bu önerilerin gerçekleştirilmesi, öncelikle politik yumuşamanın askeri yumuşamayla tamamlanması için elverişli olanakların yaratılması açısından büyük öneme sahiptir.

Bununla birlikte, SSCB' nin girişiminden hoşlanmayan güçler de ortaya çıktı. Öncelikle ABD, Federal Almanya ve Büyük Britanya yönetici çevreleri bu öneriye somut bir yanıt vermekten kaçınarak, gerek Sovyetler Birliği'nin attığı yapıcı adımların, gerekse Sovyet önerilerinin önemini azaltmak isteğindedirler. Bu çevreler, dünya kamuoyunu, öncelikle de Batı Avrupa ülkelerini sağduyuya aykırı olarak NATO blokunun Batı Avrupa'da silahlanma yarışını hızlandırma doğrultusunu sürdürmek ve bu bölgeye nitelik olarak yeni Amerikan roket-nükleer sistemleri yerleştirmek zorunda olduğuna inandırmaya çalışıyorlar.

Kanıt gösterme zahmetine girmeyen ve zaten kanıtları bulunmayan NATO yönetimi, gerçekleri çarpıtırken bu saldırı blokunun pekçok silah türü bakımından Varşova Paktı'na üye devletlerden "geri bulunduğunu", orta menzilli araçlardaki "tehlikeli orantısızlıkları" ve Sovyetler Birliği'nden gelen "askeri tehdidin arttığını" öne sürüyor. Bu "kanıtlar"ın hiç biri yeni değildir. Burada bir sav değil, yalan sözkonusudur.

Sovyetler Birliği'nin askeri doktrininin özünü ve temellerini son derece açık biçimde tanımlayan yoldaş L.İ. Brejnev'in açıklamasını bütün dünya biliyor. L. İ. Brejnev şöyle demişti:

"Biz askeri üstünlük istemiyoruz. Herhangi bir devleti ya da devlet grubunu tehdit etmek hiçbir zaman niyetlerimiz arasında yer almamıştır. Bizim strateji doktrinimiz sadece savunma amacına sahiptir."

NATO askeri yöneticilerinin, silahlı kuvvetlerimizin gücü ve savaş açmayı göze alacak bir saldırganı yenebilme yeteneği üzerine bahanelerle, Sovyet askeri doktrininin savunma karakterini çürütmeye çalışmaları sonuçsuz kalmıştır. Bu yöntem yeni değildir. Ama iler tutar tarafı yoktur. Sovyetler Birliği' nin hiç kimseye karşı silahlı saldırıya hazırlanmadığını ve hiçbir zaman böylesi bir saldırıda bulunmayacağını bütün dünya bilir. Sovyet ordusunun ve filosunun, hangi savaş aracını ve yöntemini kullanırsa kullansın herhangi bir saldırganı geri püskürtmeye gerçekten her an hazır bulunduğunu da tüm dünya bilmektedir.

. Nükleer silah denemelerinin tamamen ve genel olarak yasaklanması, radyolojik ve diğer bir dizi silahların yasaklanması amacıyla yapılan görüşmeler SSCB'nin etkin katılımıyla sürdürülüyor. Nükleer enerjinin sadece barışçı amaçlarla kullanılması amacını izliyoruz. Sovyetler Birliği, kimyasal silahların yapılmasına, üretimine ve biriktirilmesine son verebilecek, bu silahın yedeklerinin yokedilmesini sağlayabilecek ve yeni kitlesel imha silahı tür ve sistemlerinin yapımını yasaklayacak antlaşma ve sözleşmelerin hazırlıklarının hemen bitirilmesinde ısrar ediyor.

Ancak bir soru ortaya çıkıyor: Son zamanlarda ABD sorunu nereye götürüyor, onun SALT-2 antlaşmasından sonra uygulamada attığı adımlar SALT-3 olanağını uzaklaştıracak ve Sovyet-Amerikan ilişkilerini güçleştirecek, ciddi karışıklıklara neden olmayacak mıdır? Haklı bir soru. Çünkü, ABD tarafından yön verilen NATO blokunun saldırganlığının arttığı ve dünyanın çeşitli bölgelerinde ABD'nin askeri hazırlıklarının hız kazandığı ortadadır.

ABD silahlı kuvvetleri de, bu saldırı emellerine ve olası bir düşmana "koruyucu darbe" indirmeyi içeren askeri doktrine uygun olarak kuruluyor: Hareket gücü yüksek "MX" roket komplekslerini kurmaprogramı gerçekleştiriliyor; bu yılın Ekim ayından beri ABD Deniz Kuvvetleri'ne yeni "Traident-1" roketini taşıyan stratejik anlamda roket denizaltıları katılmaya başladı; 2600 Km. menzilli kanatlı roketlerin denemeleri tamamlanıyor ve silahlar arasına katılmaya hazırlanıyor; "Minuteman" kıtalararası roketleri için daha kuvvetli nükleer mermilere sahip yeni başlıkların yapım çalışmaları bitirilmek üzere; yeni etki illerine dayanan kitlesel imha silahının yapımı yoğun biçimde sürdürülüyor.

Bu arada, Batı Avrupa'ya yaklaşık 600 kanatlı roketin ve "Pershing-2" balistik roketinin yerleştirilmesi tasarlanıyor.

Avrupa bir istisna değildir. ABD'nin Japonya'daki Çin'deki, Ortadoğu'daki, Hint Okyanusu'ndaki askeri varlığı ve kışkırtmaları sürekli artıyor... Gelgelelim saldırgan güçlerin ceza görmeksizin başka halkları yargılayıp cezalandırabildikleri zamanlar çoktan ve ebediyen geride kaldı. Askeri avantajlar ve üstünlük elde etmeye çalışanlar ve silah şakırdatanlar ağızlarının iyice yanabileceğini bilmelidirler.

Yoldaş L.İ.Brejnev, Berlin'de, Batı Avrupa'ya Avrupa'daki stratejik durumu değiştirmek için düşünülen orta menzilli Amerikan roketlerinin ek olarak yerleştirilmemesi koşuluyla ülkemizin batı bölgelerinde bulunan orta menzilli nükleer araçların sayısını şimdiki düzeye oranla azaltmaya hazır olduğumuzu açıkladı.

Sovyetler Birliği'nin batı bölgelerinde bulunan orta menzilli araçların sayısı, sadece Büyük Britanya ve Fransa'nın elinde bulunan benzer araçların sayısıyla karşılaştırılıyor. Bu arada SSCB topraklarının yakınlarında sürekli dolaşan uçak gemilerinde ve NATO ülkelerinin hava üslerinde bulunan yüzlerce Amerikan nükleer araç taşıyıcısı kasıtlı olarak hesaptan çıkarılıyor. Batı kamuoyu öteden beri bu ve benzeri birçok konuda aldatılageldi.

Sadece sözler yerine somut girişimlere geçme örneği gösterme konusunda içten bir istekle hareket eden Sovyetler Birliği, müttefiklerine danıştıktan ve onların onayını aldıktan sonra ADC'deki Sovyet askerlerinin sayısını tek taraflı olarak azaltma kararını kabul etti. Önümüzdeki on iki ay içinde 20 bin Sovyet askeri görevlisi, bin tank ve belirli sayıda diğer askeri teknik araçlar SSCB'ye geri çekilmiş olacak. Tarafların silahlı kuvvetlerinin doğrudan doğruya birbirleriyle karşı karşıya bulunduğu bir bölgeden bu ölçüde büyük askeri birliğin geri çekilmesinin ne demek olduğunu herkes anlar...

Yoldaş L.İ.Brejnev, Avrupa'da güvenlik önlemlerinin daha da genişletilmesi konusunda çok önemli önerilerde bulundu. Bu önlemler, Helsinki Konferansı Sonuç Belgesi'nden kaynaklanıyor. Sovyetler Birliği askeri yumuşamaya doğru atılacak yeni bir adım olarak bu temel üzerinde 40-50 binden fazla insanın katıldığı askeri tatbikatların yapılmamasını, kara ordularının büyük tatbikatlarının üç hafta önceden değil, bir ay önceden ve 25 bin kişi düzeyinde değil, 20 bin kişi düzeyinde haber verilmesini ve aynı zamanda 20 bin kişiden fazla sayıdaki kara birliklerinin yer değiştirmelerinin önceden bildirilmesini öneriyor...

Yoldaş L.İ. Brejnev'in Berlin'deki konuşmasında formülleştirdiği Sovyet önerilerinin genel olarak yeni bir ortam yarattığını ve Avrupa'da askeri yumuşama için yeni aşamalar başlattığını kabul eden özellikle Batı'daki sorumlu politikacılar çok haklıdırlar. Eğer Batı'da en basit uzlaşma isteği varsa bunun için gerekli temel tarafımızdan konmuştur. Bu, hızla ilerlemek için gereken koşulları yaratan sağlam bir temeldir. İş, Batı ülkelerine kalmıştır.

Partinin ve onun Leninist Merkez Komitesi'nin çevresinde sımsıkı kenetlenmiş olan ordu ve filonun askerleri, tüm Sovyet yurttaşları gibi, yoldaş L.İ. Brejnev tarafından öne sürülen yeni, barışçı önerileri oybirliğiyle onaylıyor ve destekliyorlar. Bu önerilerin doğruluğu, ileri görüşlülüğü ve haklı karakteri Sovyet halkına komünist kuruluşun yüce görevlerinin gerçekleştirilmesinde yeni bir güç ve enerji veriyor.

5 kıtadan haberler

İspanya'da Katalonya ve Bask bölgelerine özerklik tanınmasıyla ilgili sözkonusu bölge halklarının oylarıyla 25 Ekim'de yapılan referandum, yüzde 90 "Evet" oyuyla sonuçlandı. İlgili yasaların İspanya Parlamentosu tarafından onaylanmasından sonra iki bölgede de yasama meclisi seçimlerinin yapılması bekleniyor.

Katalonya ve Bask bölgelerine özerklik tanınması, İspanya halklarının faşizme ve ulusal baskıya karşı uzun süren çetin mücadelelerinin ürünü oldu. Bölge halklarının anti-faşist, ulusal mücadelelerinin İspanya halkının mücadelesiyle kaynaşması, ulusal sorunun barışçı araçlarla çözümlenmesi yolunda önemli bir adımın atılmasını sağladı. Bölge halklarının ulusal hakları için mücadelelerini İspanya'nın ilerici güçlerinin mücadelesinden koparmaya girişen gruplarda kitlesel taban bulamadan halkın istemlerini kabullenmek zorunda kaldılar. Katalonya ve Bask bölgelerinden sonra Andaluçya, Galiçya, Aragon, Valencıya bölgeleri için de özerklik tasarılarının gündeme geldiği bildiriliyor.

Bask bölgesinde referandumun boykotunu talep eden "Herri Batasuna" (ETA'nın askeri örgütü) grubunun seçmenlerin ancak yüzde 10'unu etkileyebildiği hesaplanıyor. Öte yandan İspanya Komünist Partisi, referandum sonuçlarının "demokrasi için bir başarı olduğunu" belirtti. İspanya Komünist Partisi'nin kolu olan Katalonya Birleşik Sosyalist Partisi Genel Sekreteri Antoni Gutirlez ise, özerkliğin devlet aygıtının demokratik dönüşümünün parçası olduğunu vurgulayarak, "bu İspanya'dan uzaklaşmak değil, demokrasiye yakınlaşmak demektir" biçiminde konuştu.

Roma Belediye Başkanı Komünist Petroselli

İtalya'da 1976 yerel seçimlerinde İtalyan Komünist Partisi listesinden bağımsız Belediye Başkanı seçilen Guilio Argon'ın yaşlılık nedeniyle istifasından sonra, Roma Belediye Başkanlığı'na İKP bölge sekreteri Luigi Petroselli seçildi. Aynı zamanda İtalyan Komünist Partisi Politik Büro üyesi olan Petroselli, kent Belediye Meclisi'nde komünistlerle birlikte sosyalistlerin, sosyal demokratların oylarıyla ve cumhuriyetçilerin çekimser kalmasıyla Başkanlık görevine getirildi. Petroselli'nin seçimi, İtalya'da belediye meclislerinde "sol birlik ittifakı" adıyla anılan eylem birliğinin bir başarısı olarak nitelendirildi.

Görevinden ayrılan Guilio Argan'ın da Belediye Meclisi'nde komünist grubun üyeliğini sürdürdüğü açıklandı. Argan'ın 3 yıldır sürdürdüğü Başkanlık döneminde kentte gayrımenkul spekülasyonu büyük ölçüde durdurulmuş, 200 hektarlık yeşil alan açımı gerçekleştirilmiş, geçmiş 30 yıldakinden daha fazla okul alanı oluşturulmuştu.

Fransa'da sendikalar ırkçılığa karşı eylem birliği kurdu

Fransa'da işçi sınıfının ve eğitim emekçilerinin yığınsal örgütleri, hükümetin göçmen işçilerin aleyhine hazırladığı yasa tasarılarına karşı ortak eylemler gerçekleştirdiler. Ekim ayının 15'i ile 19'u arasında ülkenin Grenoble, Hayange, Lyon, Marseille, Roubaix, St Etienne ve Paris kentlerinde işçi sendikaları CGT ve CFDT ile eğitim emekçilerinin sendikal örgütü FEN'in düzenlediği büyük gösteriler yapıldı.

Paris'te onbinlerce Fransız ve göçmen işçinin katıldığı mitingin en ön safında CFDT Genel Sekreteri Georges Seguy'la diğer örgüt yöneticileri; ayrıca Fas, Cezayir gibi ülkelerin sendika temsilcileriyle Afrika Sendikalar Birliği'ni temsilen bir yönetici yürüdü. İşçi sınıfının yığınsal örgütleri tarafından düzenlenen geniş eylemler, ülkedeki göçmen işçileri hedef alan ırkçı nitelikli Barre-Bonne ve Boulin-Stoleru yasalarının senatodaki oylanması sırasında önemli değişikliklerin gerçekleşmesini dayattı.

Hua Kua Feng: NATO'nun savaşçı çevrelerinin kucağında

Pekin şantaj malzemesi arıyor

Sovyetler Birliği ile Çin arasındaki, iki ülkenin ilişkilerini normalleştirmeyi amaçlayan görüşmeler bir süre önce Moskova'da başlamış bulunuyor. Görüşmelerin daha başlangıç aşamasında Sovyetler Birliği, ilişkilerin normalleştirilmesi yönünde SSCB'nin geçmişten bu yana tutarlı bir politika izlediğini, dolayısıyla görüşmelerin başarısının Çin tarafının tutumuna bağlı olduğunu bildirmişti. Sovyetler Biriiği, Çin tarafının dile getirdiği olumlu taleplerin, pratikte de denenmesi gerektiğini vurgulamışlardı.

Sovyetler Birliği'nin bu uyarılarının haklılığı ve önemi, Çin Başbakanı Hua Kua Feng'in önceki hafta Batı Avrupa ülkelerine başlattığı geziyle doğrulandı. Gezisine Federal Almanya'dan başlıyan Hua, daha sonra Londra'ya gelerek İngiltere hükümetinin yetkilileriyle görüşmelerini sürdürdü.

Hua'nın gezisi sırasında gerek F. Almanya'nın gerekse İngiltere'nin bir numaralı savaşçı çevreleriyle ilişki kurmaya çalıştığı, onların Sovyetler Birliği'ne ve sosyalist ülkelere karşı düşmanca amaçlarını alevlendirmeye çalıştığı görüldü. SSCB Devlet Başkanı ve SBKP MK Genel Sekreteri Leonid Brejnev'in bir süre önce Berlin'de yaptığı çok önemli barışçı önerilerle zor durumda kalan militarist ve intikamcı çevrelerin, Hua'nın anti-Sovyet histeri krizlerine bir kurtarıcı gibi sarıldığı dikkatlerden kaçmadı.

Gerici Pekin yönetimi, uzun süredir Batı Avrupa'da sosyalist ülkeleri tehdit eden konvansiyonel ve nükleer silahlarla askeri insan gücünün artırılmasını desteklemeye yönelik hummalı bir çaba içindeydi. Pekin NATO'nun 1978 Mayıs'ında bu yönde aldığı kararları desteklemiş, özellikle B. Avrupa'daki Amerikan kuvvetlerinin artırılmasında ısrarlı olmuştu.

Hua'nın son gezisi sırasında da NATO'nun yeni silahlanma planlarını ateşli biçimde desteklediği, bunlar arasında özellikle, Amerikan Pershing-2 füzelerinin F. Almanya'ya yerleştirilmesi önerilerini canla başla savunduğu basına yansıdı. Bilindiği gibi bu füzelerin F.Alman topraklarına yerleştirilmesine karşı ülke kamuoyunda ciddi bir direniş ortaya çıkmıştı.

Hua, İngiltere'ye yaptığı gezi sırasında da, bu ülkenin Çin'e yapacağı askeri yardım konusunu gündeme getirdi. Bu konuda resmi bir anlaşma açıktan açığa bağlanmasa da, Çin'in İngiltere'den özel yollarla silah alımını gerçekleştirmek için yoğun çaba harcayacağı biidirildi. İngiltere'nin yeni koyu anti-komünist başbakanı Margaret Thatcher, Brejnev'in Berlin önerilerine Batı dünyasında en yüksek anti-Sovyet çığlıklarla karşı çıkmıştı. Hua'nın Londra gezisi vesilesiyle, İngiltere'deki en gerici, militarist çevrelerin Çin'in şahsında sadık bir müttefik kazandığı da ortaya çıkmıştır.

Çin Başbakan'ının Batı Avrupa ülkeleri gezisi, böylece Pekin'in Sovyet-Çin ilişkilerinin normalleştirilmesi konusundaki süslü açıklamalarının arkasındaki sahtekarlığı sergilemiştir. Pekin yönetimi, Sovyet-Çin ilişkilerinin normalleştirilmesi isteminin içtenliğini kanıtlayacak davranışları göstermek yerine, tam tersine, normalleştirme görüşmelerini yokuşa sürebilmek için Avrupa'nın militarist ve intikamcı çevrelerinin desteğini bir şantaj malzemesi olarak kazanmaya çalışmaktadır.

Fransa Cumhurbaşkanı Giscard d'Estaing, 26 milyonu aşkın seçmenin katıldığı 1974 seçimlerini yalnızca 200 bin oy farkıyla kazanmıştı. Büyük tekellerin adayı Giscard, o gece yarısı basının karşısına ilk kez çıktığında İngilizce konuştu. Fransa seçimlerinde endişeye düşen emperyalist dünyaya güvence vermek istiyordu. Kullanılan dil de sözler kadar anlamlıydı.

Ailesi "yedi göbekten" banker olan d'Estaing liberalizm şampiyonluğu ile iktidara geldi. General de Gaulle'ün ulusal bağımsızlıkçı, kişilikli politikasından kopan, Atlantik Paktı ile bütünleşme adımlarına ilk geceden başladı. "Avrupa bütünleşmesi" adına emperyalist dünyanın yeniden biçimlenmesi içinde görevler yüklendi. Avrupa'da yeniden "şekillenmede" Federal Alman emperyalizmine, ekonomik, politik, askeri tüm ulusal mevziler birer birer terketmeye koyuldu.

Fransa büyük sermayesi F.Alman tekellerine kapıları ardına kadar açtı. Tüm dünyaya otomobil, otobüs, kamyon ihraç eden ulusal kuruluş Renault dururken, daha geçtiğimiz Eylül ayı içerisinde Mercedes'ten 500 kamyon alınması sadece küçük bir örnek. Kömür ülkesi Fransa, AET içerisinde Federal Almanya'nın kömür satışlarına sübvansiyon verilmesine olumlu oy kullandı. Federal Almanya karşısında Fransa'nın dış ticaret açığı 1978'de 10 milyar Frank'a ulaştı.

Berlin'de öten Fransız horozu

Giscard yönetiminde Fransa ulusal savunmaya ilişkin kararları bile Avrupa Parlamentosu'na bırakma yolunda ileri adımlar attı. Ulusal savunma kavramından "Avrupa Savunması" kavramına geçildi. F.Almanya'nın sözcüsü olduğu Batı Avrupa'da silahlanmanın tırmandırılması politikasına en büyük destek verildi. Fransa askeri kuvvetleri NATO askeri gücü ile fiili bütünleşmesini çok büyük ölçüde tamamladı. Fransız kuvvetleri NATO manevralarına ortak komutaaltında katılıyor. Portekiz'in Expresso gazetesinde yer alan bu konudaki bilgiler hâlâ yalanlanmadı.

Avrupa'da önemli ulusal mevzileri F.Alman patentli büyük tekellere bırakan Fransa, Afrika'daki yeni sömürgeci yayılmasına daha bir sıkı sarıldı. Emperyalist dünyanın işbölümünde yeni sömürgeciliğin Afrika'da vurucu gücü olmak Fransa'nın payına düştü. Fransız tekelleri kendilerine bırakılan alanda Fransız ordusu paraşütçüleri ile birlikte yer alıyorlar. Çad, Sahra, Zaire, Senegal... İşğaşına getirildikten sonra yıllarca desteklenen Merkezi Afrika'nın katil diktatörü Bokassa, kendisine "aziz akrabam, dostum" diye hitap eden Giscard'ın Elysee Sarayı'nda planlanan darbe ile düşürüldü. Çünkü "at değiştirmek" gerekiyordu. Kore'de ABD'nin yaptığını Afrika'da Fransa yürütüyor.

Avrupa'da kuvvet indirimi ve silahsızlanma yolunda somut Sovyet öneri ve girişimleri karşısında emperyalizmin savaş kışkırtıcılığının sözcülüğü de Giscard'a bırakıldı.

Hesaplar çok yönlü yapıldı. Emperyalist koronun, Küba'da başlatıp, G.Kore'de tırmandırdığı barışı tehdit borusunu Giscard Batı Berlin'de üfledi. Almanca konuşarak. D'Estaing'in, ulusal mevzilerinin F.Almanya lehine birer birer terkedilmesi karşısında Fransa halkına da mesajı vardı. B.Berlin'deki geçit törenindeki Fransız askerleri, Fransa halkına iplerin kendi ellerinde olduğu sanısını verecekti. Şoven duygular yükseltilecek, güvence verilecekti. Halkının ulusal değerlere sahip çıkma olasılığına karşı, emperyalizm bu horoza şovenizm kartını oynamak üzere eşinecek bir çöplük bırakmıştı.

Kirli bir çöplük, dünya barışını tehdit eden bir çöplük. Berlin'de horoz bu nedenlerle öttü. Öterken, çırpınarak ve kendisini çöplüğünde biraz daha kirleterek.

• raşit kaya

Yaşasın dünya gençliğinin dayanışması

İlerici Türkiye gençliği dünya gençlik hareketiyle dayanışmasını yükseltecek

Dünya gençliği 10-17 Kasım tarihlerinde faşizme, emperyalizme, her türlü gericiliğe, ırkçılığa ve ayrımcılığa karşı, silahsızlanmadan, barıştan ve sömürüsüz bir dünyadan yana mücadelesini yükseltiyor. Bugünlerde, gençliğin yaşamsal siyasal ve ekonomik talepleri daha gür haykırılıyor, bu hedefler uğruna geniş gençlik yığınlarının döğüşkenliği artıyor, daha geniş gençlik kesimleri bu talepler etrafında örgütlü mücadeleye kazanılıyor...

Dünya Gençlik ve Öğrenci Haftası'nda, değişik politik görüşlerdeki gençler arasında dostluk ve dayanışmanın artırılması çabaları yükseltilir. Ortak düşmana ve onların örgütlerine karşı ilkeli mücadele birliktelikleri oluşturulmasına hız verilir. Dünya gençliği biliyor ki, en temel haklarının korunup geliştirilmesi bu çabalara bağlıdır.

Ülkemizde işçi sınıfının politik hareketinin yolunda yürüyen gençler, 10-17 Kasım günlerini önemle ele alıyorlar. Fabrikalarda, tarlalarda, okullarda ve meydanlarda kitlesel kutlamalar doğrultusunda coşkunlukla sürdürülen hazırlık çalışmaları sonuçlanmak üzere. Ülkemiz gençliği, 10-17 Kasım'ı ilk kez yığınsal bir biçimde kutlama kararlılığında.

Türkiye gençliği, mücadele bayrağının daha yükseklerde dalgalandırıldığı, dostluk ve dayanışmanın daha artırıldığı bu kutlamaların özünün boşaltılmasını istemiyor. Hafta'yı daha etkin şenlikler, daha militan eylemlerle kutlamak istiyor.

Genç Öncü tarafından düzenlenen bu yılki kutlamalar, iki temel üzerine oturuyor. Birincisi; Dünya Gençlik ve Öğrenci Haftası geleneğinin yurdumuzda da yerleştirilmesi, geniş toplum kesimlerine gençliğin somut istemlerinin benimsetilmesi, bu istemler uğrunda sürdürülen örgütlü mücadelenin güçlendirilmesidir. İkincisi ise, gençler arasında dayanışmanın ve dostluğun pekiştirilmesidir.

Kutlama programındaki bazı ilginç, dikkate değer çalışmaları aktaralım.

Kutlamalar, hafta geleneğinin yerleştirilmesini, DDGF'nin çetin ve kararlı uğraşılarının kamuoyuna yansıtılmasını amaçlayan bir basın toplantısıyla başlayacak. Basın toplantısında, Türkiye gençliğinin kutlamalara verdiği önemin vurgulanması yanında, kutlama programı da açıklanacaktır.

TİP Genel Başkanı Behice Boran'ın gençler tarafından ziyaretiyle kutlamalara devam edilecek. Bu ziyaret, gençlerin kapitalist sistemin kendilerine sunduğu "geleceksizliğe" gösterdiği tepkinin ifadesi olduğu kadar, "gençlik gelecek, gelecek sosyalizmdir" saptamasının da vurgulanması olacaktır.

Haftanın başlarında "Gençlik Eğitim, Meslek, İş İstiyor" adlı bir broşür de çıkıyor. Can alıcı ekonomik ve politik çıkarlarının korunup geliştirilmesi, gençliğin anti-faşist birliğinin başlangıç noktası ve temelidir. Bu saptama doğrultusunda kaleme alınmış olan broşür, "birey olarak, topluluk olarak, ekonomik, toplumsal, siyasal, eğitsel, cinsel, ruhsal... sayısız sorun gençlerin haklı tepkilerine yol açmaktadır. Bu haklı tepkiler çok karmakarışık görünümler alsa da başlıca üç ana doğrultudaki haklı istemler biçiminde ortaya çıkmaktadır:

- Bilgiye ulaşma hakkı,
- Bir meslek sahibi olma hakkı,
- İş bulma, bu mesleğe uygun iş bulabilme hakkı.

Tüm dünyada ve Türkiye'de gençlik için bu taleplerin karşılanması, öteki tüm sorunların çözümüne temel ölçüdür." saptamasını yapıyor. Broşür, gençlik kesimlerinin sorunlarını genellikle somut önerilerle birlikte çözümlüyor. Broşürün Sonsöz'ü şu cümlelerle bitiyor: "Bu çalışmadaki hedefler bir yanıyla geniş gençlik yığınlarını mücadele alanına çekebilmenin, onların döğüşkenliğini artırabilmenin temelini oluşturmaktadır. Diğer yanıyla bu çalışma değişik tutumdaki gençlerin ve onların örgütlerinin ortak eylem programı durumundadır... Hep birlikte görev başına!'

Kutlama çalışmaları arasında dikkat çekici olanlardan birisi de Gençlik ve Spor Bakanı ile Milli Eğitim Bakanı'yla gençliğin sorunları üzerine görüşme ve bir deklerasyonun sunulmasıdır. Belediye başkanları ile yapılacak görüşmeler, açık oturumlar, paneller de aynı amaca yönelik: Gençliğin taleplerinin geniş toplum kesimlerine yayılması, benimsetilmesi.

Hazırlıklardan bir diğeri de, resim, desen, afiş, fotoğraf yarışmasıdır. Bu yarışma daha şimdiden büyük ilgi görmüş, birçok örgüt ve yayın kuruluşu yarışmaya özel ödül koymuş bulunuyor. Sanat alanında gençliğin sorunlarını, taleplerini, mücadelesini yansıtacak olan bu yarışmaya, meydanlarda, parklarda yapılacak olan folklor ve tiyatro gösterilerini ve dinletilerini de ekleyebiliriz. Bütün bu şenliklere ve gösterilere, yerel spor örgütleriyle birlikte yapılacak "gençlik koşuları" da ekleniyor.

Genç Öncü'nün sürdüreceği kutlamalar, İşçi Kültür Derneği'nin etkin desteği ve ülkemizin tanınmış sanatçılarının katılımıyla gerçekleştirilecek merkezi bir geceyle son bulacaktır.

Bu yılki kutlamalar gençliğin kapitalizmin sunduğu geleceksizliğe, faşist tırmanışa, işsizliğe, eğitimsizliğe karşı mücadelesinde ve bu mücadelenin doğru temeller üzerinde sürdürülmesinde önemli işlevler görecektir. Daha güçlü, daha etkin 10-17 Kasım'lara doğru...

Dünya çocuk yılına Türkiye'den bir armağan

Yusuf ile Kenan

Yapımı: Necip Sarıcaoğlu, Ömer Kavur
Yönetim: Ömer Kavur
Senaryo: Ömer Kavur - Onat Kutlar
Görüntü Yönetmeni: Güneş Karabuda

Türkiye'de aydınlar var. Türkiye'de sanatçılar var. Türkiye'de işçi sınıfı var. Türkiye'de aydınlar ve sanatçılar, emek güçlerini işçi sınıfının gücüne çoktan katmaya başladılar. İddiasız, alçakgönüllü, incelikli ve görkemli. Ve de unutulmaz. Toplumun bilincini ışıklandıran yolda bir kilometre taşı gibi.

Geçenlerde İstanbul Atatürk Kültür Merkezi'nde bir film gösterildi. Hani şu "halkçılığı" kendinden menkul Halk Partisi iktidarının herkese "kapısını açtığı", ama yanına yaklaşabilmek için halktan olmamak gereken Kültür Sarayı'nda.

21 aylık iktidarları döneminde bir sansür tüzüğünü bile demokratikleştiremeyen, tersine daha da antidemokratik ve bürokratik bir bela haline getiren düşük CHP iktidarında sansürden dönen bir film gösterildi işte bu sarayda. CHP'li İçişleri Bakanlığı'nın Sansür Kurulu üyeleri neresini sansüre aykırı buldular bu filmin, o ayrı bir konu.

Filmin adı: "Yusuf ile Kenan". Çağrıştırdığı "Ferhat ile Şirin" kadar güzel ve halktan. Ama Yusuf ile Kenan bir masal değil. Konusu her gün bin kere yeniden yaşanıyor. Kapitalizm var olduğu sürece de yaşanacak. Konusu, kan davasında öldürülen bir köy emekçisinin iki oğlunun, iki küçük çocuğun, Yusuf'la Kenan'ın İstanbul'a göçmesi, iki kimsesiz çocuğun yaşam koşulları.

Acındırma, gözyaşı yok. Mücadele var. Her gün yeniden yaşandığı gibi. Mücadele etmeyene ekmek yok. Ne yapsın Yusuf ile Kenan? Ne yapılır kapitalizmin çürümüşlüğünde? Aç karın nasıl doyurulur? Kolay yolu var. Batakta ilk karşılaşılan lümpenlik! Ama işçi sınıfı da var. Batağa karşı kurtarıcı bir güç olarak. Hem de çocuk işçiler. İşçi sınıfı, her yerde işçi sınıfı. Her yaşta lümpenliğe karşı. Bir kere işçi olmaya gör. Sınıfının tüm özellikleriyle dopdolu, yiğitliği, yüreği, becerisi, sevecenliğiyle. Bereketli topraklarda yeşeren bir ağaç gibi yemişlerle yüklü. Kurtarıcı güçle, özveriyle dolu. Birlik, dayanışma, mücadeleyle dolu.

Batakta, lümpenleri koruyup, örgütleyerek, ellerine silah veren faşizm var. Televizyonun Falkonettisi var, cani ve korkak. Yaşamak için etini satan, etini satmak için çocuğunu ölümün kucağına atan yosmalar var. Asıl çocuklar var, kendilerinden dayanışmayı, özveriyi ve mücadeleyi öğreneceğimiz; geleceğimiz olan çocuklar var. Kurtuluşumuzu hazırlayan çocuklar.

Yusuf ile Kenan, kesinlikle bir slogan, bir propaganda filmi değil. Duygulara seslenen bir film de değil. Duyarlı bir film, duygusal değil. Türkiye kapitalizminin, emekçi çocuklarına ne vaadettiğini gösteren bir film. Bir sanat yapıtı. Abartma yok. Film de abartmasız, övgü de. Övgü, sınıfsal.

Filmde görev alan boylarından büyük ustalık gösteren çocuk sanatçıları ve onlarla bu incelikli, bu usta diyaloğu kuran yönetmeni kutlamak gerek. Çocuklar daha önce kamera karşısına çıktılar mı bilmem. Ama bu çocukların oyunlarından, profesyonel sanatçılarımız için çıkarılacak dersler var. Profesyonelliği, ticari bir tek düzeliğe köle eden "usta" yönetmenlerimiz için dersler var bu filmdeki oyuncu yönetiminde. Kameranın ustalığını, renklerin, ışığın dengesini, mekan seçimindeki ve kullanımındaki ustalıkları başkaları yazsın. Ama film, senaryosuyla ve sonuçtaki bütünlüğü ile başlığa çıkardığımız "Dünya Çocuk Yılına Türkiye'den Bir Armağan" tanımlamasına layık.Dünya Çocuk Yılı'nda, Türkiye ilerici hareketinin bir simgesi.

Bu film yasaklanamaz. Bu film Türkiye aydınının, Türkiye sanatçısının yüzakıdır. Bu film görülmelidir. Görülmeli ki, dünya duysun, tanısın Türkiye aydınını, sanatçısını. Türkiye Sinemasının ulaştığı düzeyi.

Varsın burjuvazi, sanat filmlerine sansür koyup, en bayağısından seks filimlerini, kendi çürümüş kültürünün yozluklarını piyasaya sürerek, Yusuf ile Kenan'ları daha düşünce halindeyken beyinlerde küflendirmeye, kırmaya, saptırmaya çalışsın! Türkiye'de aydınlar var. Sanatçılar var. Yusuf ile Kenan'lar var.

● yavuz ünal

Mapushane türküleri

TİMUÇİN ÖZYÜREKLİ

Şu veya bu nedenle mahpushaneye (tutukevi - cezaevi - dam - içerisi) düşüp özgürlüğünü kaybeden (mahpus olan) kişilerin acıyla yüklü, umut dolu, özlemlerle bezenmiş, anlamlı türküleridir: MAHPUSHANE TÜRKÜLERİ... Bu türkülerde değişik yorumlar, duygular gizlidir. İçerden (tutuklunun ortamından), dışardan (sevgililerin, anaların, kardaşların, babaların, yakınların ortamından), geliştirilmiş özlemin, bekleyişin en güçlüsü vardır. Demir parmaklıkların arkasında, sadece gökyüzü gören pencerelerden, yeri-göğü titreten, damarları büzen, yürekte yağ komayan o yanık sesler, bilinçsiz kişilerde dağ gibi çaresizlik olup taşar:

"Düştüm ben bir zindana, yanar döner ağlarım
Demir parmaklıklardan boyun büker ağlarım"

Herkeste aynı yorumlar, aynı bakış açısı, kaderi böyleymiş, kara yazı gibi... Oysa suç işlemenin sınıfsal konumu, yaşantının kişi üzerinde suç işlemeye yatkın eğilim yaratması gözardı edilmiştir. Ne var ki, bunu iyi değerlendiren, sınıf çıkar ve çarpışmalarını iyi bilen siyasiler tutukevinde - hele bir de sosyalist kavganın neferleriyse - birer direnç ve azim heykelleridirler. Onların türküleri umutsuz kaderci değil, direniş ve umut, geleceğin çağdaş yanına özlem türküleridir:

"Yani içerde on yıl, onbeş yıl
daha da fazlası hattâ
geçirilmez değil
geçirilir
kararmasın yeterki
sol memenin altındaki cevahir."

İçerde koğuşları, koridorları, hücreleri kaplıyan derin kimsesizlik herşeye özlem yüklü "onbeşliklerin", "müebbedlerin", "idamlıkların", "siyasilerin" çığ gibi çoğalttıkları türküler dışarıda nerede olursak olalım gelip bizi bulur. Bizlerin yaktığı bekleyiş türküleri de sarı kağıtlara yazılmış, kolonyalı mektuplarla veya bir kitap arasında mahpusları bulur, içlerini titretir. İçerdekini ve dışardakini derinden etkileyen sarsan bu dillenişler:

"Mahpushane seni yapan kör olsun
Kör olsunda iki elleri kırılsın."

diyerek acı dolu bir öfkeyi yansıtmıyor mu? Ya şu tüyleri diken diken eden Karaman dolaylarının "mahpushanelerde" adlı türküsüne ne demeli?

"Mahpushanelerde görmedim direk
Kimimiz onbeşli, kimimiz sürek
İdam cezalıya dayanmaz yürek
Yanarım yanarım aşkıma yanarım
Demir parmaklıklardan bakar ağlarım."

Necati Yıldırım "Mahpushane İnsanları'nda yazıyor: "İçtenlikle anlatıyordu Cezaevi Müdürü Hikmet Bey: 'Kapalılarda yata yata ruhen çöküyor. Mahkumluk beynine işliyor. Ben çıksam ne olacak, çıkmasam ne olacak? Böyle aşağılık duygusuna kapılanlar oluyor. Mahkum damgası vurulmuş alınlarına. Çıkarım diye üzülüyor... Gelip gideceği, çalışacağı bir yeri yok. Çıkan mahkumları korumak, onlara bir iş bulmak gerekir. Patronaj kanunu tasarısı vardı bir... Tahliye edilen hükümlüleri koruma kanunu. Yıllardır bekliyor bir türlü çıkmadı.. Toplumdaki bozuklukları, adaletsizlikleri, eşitsizlikleri ortadan kaldırmak gerekir. Mapusane insanları, suç ortamını yaratanları bağışlamayacaktır." diyerek toplumumuzun acı bir gerçeğini sergiliyor. 1951 tutuklama eyleminde yedi yıl ağır hapse ve iki yıl sürgün cezasına çarptırılan yürekli şairimiz Enver Gökçe "Görüş Günü" adlı şiirinde çok hassas bir konuyu duyarlı bir yakalayışla şöyle veriyor:

"Bu gün görüş günümüz
Dost kardeş bir arada
Telden tele
Mendil salla el salla
Merhaba
İzin olsun hapishane içinde
Seni
Senden sormalara doyamam
Yarım döner cıgaranın ateşi
Gitme dayanamam."

Cemal Süreya'nın "Uzun ve tek bir ağıt gibidir O'nun şiiri." dediği Ahmed Arif'in üretilen, bugüne kadar yazılmış mahpusane şiirlerinde yeri büyüktür. Ömrünün bir kısmını Ankara Cezaevinde, İstanbul Harbiye Askeri Cezaevi'nde geçiren şairin (Bu zindan Bu Kırgın Bu Can Pazarı, Akşam Erken İner Mahpushaneye, Yalnız Değiliz) şiirleri unutulamaz asla. İşte içerdekinin bütün ruhsal acılarını tüm çıplaklığıyla veren, damarda kan komayan, okudukça insanı heyecanlara salan dizeler:

"Akşam erken iner mahpushaneye
Ejderha olsan kâr etmez
Ne kavgada ustalığın
Nede çatal yürek civan oluşun
Kâr etmez inceden içine dolan
Alıp götüren hasrete.
Akşam erken iner mahpushaneye
İner yedi kol demiri
Yedi kapıya.
Birden ağlamaklı olur bahçe
Karşı duvar dibinde
Üç dal gece sefası
Üç kök hercai menekşe..."

Yürek sızlatan ayrılıkların acılı dillenişi MAHPUSHANE TÜRKÜLERİ'nde S.Ali'yi, A.Kadir'i, A.Damar'ı, H.İ. Dinamo'yu, Can Yücel'i, Şükran Kurdakul'u, Çopur İsmail'i, Şahi Baba'yı anımsamamak, nice saz çalıp, şiir düzen mahkumu düşünmemek olası mı? İnsancıl bir seslenişin insanı sarsan güzelim bir deyişin öfke yüklü soluğu, sanki bu gerçeği göz ardı etme diyor:

"Mahkumdur diyerek hor bakma
Yüzünü ekşitip kaşını çatma
Öyle sır ki bu zincir halka
Bir gün olur sana da geçer."

Kore'de CIA'nın yeni savaş komplosu

Emperyalizm, kendi sisteminin giderek derinleşen bunalım koşullarında saldırgan politikasını tırmandırıyor. Mevcut güçler dengesi karşısında, barış içinde yaşamayı kabullenmek zorunda kalması, kaybettiği mevzileri yeniden kazanmak, silahsızlanma, yumuşama yönündeki gelişmeleri engellemek için elindeki olanakları kullanarak dünya barışını tehdit edecek yeni oyunlar, komplolar peşinde koşmaktan vazgeçtiği anlamına gelmiyor. Aksine bu oyunlar, komplolar yeni biçimler altında giderek fazlalaşıyor. Güney Kore'de devlet başkanının öldürülme olayının içyüzünün anlaşılabilmesi için bu olgunun gözden kaçırılmaması gerekiyor. Ancak güncel gelişmeleri ve emperyalizmin Güney Kore olayı ile peşinde koştuğu emelleri ortaya çıkarabilmek için "Kore Sorununun" geçmişine kısaca bakmakta sayısız yarar bulunuyor. Çünkü emperyalizmin patronu ABD'nin izlediği politika 1940'ları 50'lere bağlayan yıllarda en yalın biçimiyle Kore'de sergilenmişti.

Emperyalizmin dikensiz gül bahçesi, yeni komploların da sahnesi oluyor...

İkinci Dünya Savaşı sonunda Japon emperyalizminin yenilgiye uğraması, Japon ordularını püskürten Sovyet ordularının Kore'li partizanlara sağladığı destek, Kore halkının bağımsızlığına kavuşması, kendi geleceğini kendisinin belirlemesi olanaklarını hazırlamıştı. Ama Japonya'nın teslim olması ile Güney Kore'ye asker yığan ABD, Kore'nin bağımsızlığına kavuşmasına karşı çıktı. ABD savaş sırasındaki Kahire ve Potsdam kararlarına rağmen Kore' de yabancı himayesi altında bağımsızlık öncesi on yıla kadar uzanabilecek bir geçiş dönemi örgörüyordu. ABD planına göre Kore, ABD, Sovyetler Birliği, İngiltere ve Koumintang Çin'inin dörtlü yönetimine bırakılacaktı. Sovyetler Birliği'nin karşı önerisi ise, Kore halkının temsilcilerinin kendi aralarında düzenleyecekleri seçimlerle Kore'nin tek ve bağımsız bir ülke haline getirilmesiydi. Kore'de mevcut Sovyet ve ABD askeri güçlerinin bu düzenlemeye yardımcı olmaktan başka işlevleri olamazdı. Ancak Kore'nin demokratik güçlerini tasfiye ederek Kore'yi Amerikan tekellerinin ekonomik ve politik hakimiyetine bırakmak isteyen ABD Kore'den askeri güçlerini çekmeyi reddetti. Güney Kore'de, 10 Mayıs 1948'de uzun yıllardan beri ABD'de yaşıyan Syngman Rhee başkanlığında bir hükümet kurdurttu. Eylül ayında ise Kuzey ve Güney Kore'nin tüm politik partileri ve diğer örgütlerinin ortak düzenlediği seçimlerle oluşan Ulusal Meclis, Kore Demokratik Halk Cumhuriyeti'nin kurulduğunu ilan etti. 1948 yılı sonunda Kore'deki tüm Sovyet askerleri geri çekilmişti. 1950 yılı başlarında ABD askerlerini geri çekeceğine Kore'nin bağımsızlığa doğru attığı adımları tanımadığını açıkladı. S' Rhee'nin Güney'deki gerici hükümeti 38. paraleldeki sınır bölgesinden KDHC'ne saldırılar düzenlemeye başladı. 1950 Temmuz ayında ise saldırılar açık bir savaş biçimini aldı. Rhee kuvvetleri ABD'nin tüm desteğine rağmen topyekun savaşan Koreli yurtseverlerin, demokratik güçlerin karşısında net bir yenilgiye uğradı. KDHC Kore topraklarının yüzde 90'dan fazlasında egemenliği sağlamış durumdaydı. Bu gelişme ABD emperyalizminin doğrudan müdahalesinin başlangıcı oldu.

İkinci Dünya Savaşı sonunda, dünya egemenliği için yola çıkan, dünyayı askeri paktlara bölen, soğuk savaşı başlatan ABD, Kore ile sıcak savaşa doğru adım atıyordu. Böyle bir savaş, emperyalizmin emellerinin gerçekleşmesi yanında silahlanma yarışını hızlandırarak emperyalist-kapitalist ülkelerde beliren ekonomik bunalımı atlatmakta da bir araç olacaktı. ABD silahlı kuvvetleri Taiwan adası ve Güney Kore'de askeri hareketi başlattılar. Çin Halk Cumhuriyeti temsilcilerine BM Güvenlik Konseyinde hakları olan yerin verilmemesini protesto amacıyla Sovyetler Birliği'nin katılmadığı Güvenlik Konseyi toplantısında Kore'de başlattıkları saldırıya BM damgasını vurarak ABD askeri saldırısını kamufle etmek istiyordu. BM yasasının çok açık ihlali olan bu kararla ABD daha sonraları askeri hareketini BM bayrağı altında sürdürdü. Emperyalizmin bu oyununa emperyalist sistemin diğer ülkeleri de sembolik kuvvetler yollayarak katıldılar. Katılımı en büyük istekle karşılayan ülkelerin başında Türkiye'nin gerici iktidarı yeraldı. Anayasanın ihlalinden bile çekinilmeyerek Kore'ye binlerce ölü verecek bir askeri birlik gönderildi.

Toprakları ABD işgaline uğrayan Kore halkı ve Çin Halk Cumhuriyeti, Sovyetler Birliği' nin yoğun maddi yardımlarıyla emperyalist saldırıyı 38. paralelde durdurdular. Emperyalizm umut ettiği askeri başarıya ulaşamadı. Yenik düştü. Uluslararası planda bir sistem haline gelen sosyalist ülkelerin kararlı ve etkin girişimleri sonucu silah bırakışmasını kabul etmek zorunda kaldı. Ne var ki, emperyalizm, Kore topraklarını bölmüş, Güney Kore'de askeri, politik, ekonomik olarak kendine tümüyle bağlı bir "devlet" oluşturmuştu.

Daha sonraki yıllarda Güney Koreliler emperyalistlerin ve işbirlikçilerinin sömürü ve baskıları altında yaşamaya mahkum edildiler. Güney Kore ABD sermayesi için büyük bir ucuz emek pazarı haline dönüştürüldü Güney Kore halkı tüm demokratik haklardan yoksun, baskılar altında 1960'a kadar geldi. Bu yıllarda Güney Kore halkının özgürlük ve demokrasi için başlattığı direniş, S. Rhee iktidarının devrilmesi ile sonuçlandı. Ancak, Rhee'den iktidarı alan General Park Cung Hi, örgütlülük düzeyi düşük kitlelere emperyalizmin ve işbirlikçilerinin baskı ve sömürü politikasını dayatmayı sürdürdü.

Ondokuz yıllır Park yönetimi, bugün Türkiye'de işbirlikçilerin özlemini çektikleri bir düzenin uygulaması oldu. Kimilerinin "kapitalizmin mucizelerinden birisi" olarak nitelendirdikleri bir ekonomik gelişme ve büyüme görüldü. Kore, yabancı sermayeye sağlanan bu dikensiz gül bahçesi, emperyalizme bağımlı olarak sanayileşti. Gelişmeden emekçi halka düşen pay yalnızca baskı ve sömürü oldu. Kitlelerin sefalet koşullarında yaşamı hiç değişmedi. Her türlü demokratik hak ve özgürlükleri yok sayan bir baskı rejimi kuruldu. Demokratik örgütlenmeler yasak tutuldu.

Park yönetimindeki Güney Kore toprakları ABD sermayesi için bir cennet bahçesi olarak tutulurken, emperyalizmin askeri, stratejik planlarında dünya barışını tehdit eden saldırı üslerinin ana deposu işlevini de yüklendi. 19 yıldır G. Kore halkına en temel demokratik hak ve özgürlükleri tanımayan Generalin yönetimi, kendi gizli polis şefinin kurşunları ile sona erdi. Anlaşılan demirelli Park da emperyalizm ve işbirlikçileri için işlevini tamamladı.

Emperyalizmin belki de artık kendisine fazla bir yarar sağlayamayacak bir aracını yitirmesi önemli değil. Önemli olan, G. Kore'deki suikasta ABD emperyalizminin kazandırmak istediği görünümdür. Olaya verilmek istenen görünüm suikastin önceden tasarlanmış bir oyun olduğu izlenimini verecek boyutlar taşımaktadır. İşte bu nedenle "suikastın" gerçekleştiği ortam ve tarihi geçmişi görmek önem kazanmaktadır.

Olay, emperyalizmin dikensiz bir gül bahçesi haline getirdiği ileri bir karakolunda gerçekleşti. ABD olay üzerine derhal bir güç gösterisine girişti. G. Kore'ye doğrudan müdahale edebileceğini açıkladı. Sanki varmış gibi başka dış müdahalelere karşı durulacağını ilan etti. Bölgeye yoğun bir yığınak yaptı. Kore tarihi ABD emperyalizminin buraya verdiği önemin kanıtı. Suikast ve sonrası gelişmeler önceden hazırlanan bir senaryo düzenliliği ile gerçekleşti. Herşey ABD'nin uzun bir dönemden buyana peşinde koştuğu soğuk savaş koşullarının hazırlanmasına katkıda bulunabilecek biçimde oldu. ABD önce Küba'da yumuşamaya karşı saldırıyı başlattı. Arkasından Kore'de yaratılan gerginlik geldi. Fransa Cumhurbaşkanı aracılığıyla dünyanın önemli bir başka sıcak bölgesinde, Berlin' de gerçekleştirilen provokasyon da hatırlandığında senaryo tamam oluyor. Emperyalizm, dünya barış ve demokrasi güçleri karşısında olay yaratarak, hız kazanan silahsızlanmanın hareketinin önünü kesmek istiyor. Sovyetler Birliği'nin Avrupa'da silahsızlanmanın gerçekleşmesi için attığı somut ve önemli adımın bölge ülkelerinin kamuoylarında yarattığı olumlu etkileri yok etmeğe çalışıyor. Bunun için, kalıcı ve gerçek bir dünya barışına giden yolları tıkamaya çalışıyor. Gerginlikler yaratarak dünya barışına düşman saldırgan doğasının, bir ülke halkına, Güney Kore halkına yansıması ise yeni baskılar, zulüm ve ızdıraplar oluyor. Ancak bütün bunlar olurken emperyalizmin çirkin yüzü de sergileniyor. Kitleler bilinçleniyor bileniyor. Emperyalizmin mezarı da kazılıyor.

YÜRÜYÜŞ

Sahibi: Yürüyüş Yayıncılık Ltd.Şti. adına NİHAT SARGIN ● Genel Yayın Yönetmeni: Zeki KILIÇ ● Yazı İşleri Müdürü: Neşet KOCABIYIKOĞLU ● Teknik Sekreter Bülent ARTAMLI ● Yönetim: Konur Sok. 15/8 Kızılay - ANKARA Tel 17 45 81 ● İstanbul Bürosu: Piyerloti Cad. 21/1 Çemberlitaş - İSTANBUL Tel: 26 35 67 ● Avrupa Temsilciliği: COODIFF 13/2 Square Wiser - 1040 Bruxelles - BELÇİKA, Tel: 230 34 72 ● İlan Koşulları Arka kapak renkli 22.500 TL., Arka Kapak siyah beyaz 18.000.TL., İç sayfalar sütun santimi 80 TL., Yayın İlanları % 50 indirimlidir ● Baskı: Daily News Web Ofset Tesisleri

● Abone koşulları: Yıllık 300.- TL, altı aylık 150.- TL ● Avrupa: Yıllık 60 DM, altı aylık 30 DM, ● Amerika: Yıllık 2000.-TL, altı aylık 1000.- TL. ● Avustralya-Japonya: Yıllık 2500 TL., altı aylık 1250 TL.

● Ödeme adresi: TÜRKİYE: YÜRÜYÜŞ DERGİSİ POSTA ÇEKİ 100234 ● AVRUPA: COODIFF POSTA ÇEKİ: 000-1164657-75 BRUXELLES-BELÇİKA